

منطق مردم، منطق حکومت و دموکراسی

سؤال مهمی که پیش روی هر ایرانی دلسوز قرار دارد این است که آیا اساساً حال کشور خوب است یا نه؟ از دو منظر می توان به این پرسش پاسخ داد، منظر مردم و منظر حاکمیت. تاجایی که تجربه زیسته نشان می دهد از هر دو منظر حال کلی خوب نیست (تأکید و تصریح می کنم تجربه زیسته، چون به خاطر فقدان داده های شفاف و غیر قابل استناد به علت وجود پشت پرده های بسیار، امکانی غیر از تجربه زیسته جهت بر ساختن و...

آسیب شناسی تصمیم گیری های حزبی

در متن فلسفه وجودی حزب اراده ملت ایران، بندی هست که به آسیب های درون جریانات اصلاح طلبی در دهه هفتاد اشاره می کند. برپده ای از آن را در زیر می آورم: «وضعیت این گروه ها درست مانند بوکس بازی است که در داخل رینگ تمامی حواس خود را متوجه مبارزه با حریف کرده تا به پیروزی برسند. او مواظب است به رقیب ضربه بزند، بدون اینکه ضربه ای از او بخورد. با این ترتیب از مشغولیت و گرفتاری، این بوکس باز نه تنها نخواهد فهمید که در بیرون سالن مسابقه چه می گذرد، بلکه حتی از وضعیت داخل سالن و تماشاگران نیز اطلاع دقیقی نخواهد داشت.

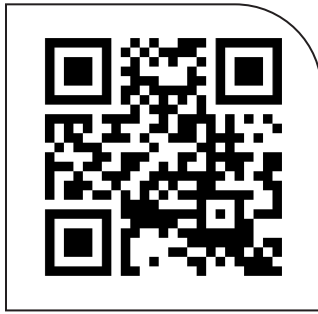
حرکتی با تمام سرعت در جهت معکوس

از تورم بودن نیست. باتوجه به اینکه رأی دیوان قابل تجدیدنظر نیست و قطعیت دارد، از این پس دولت و کارفرمایان می توانند بدون توجه به میزان تورم، پایه حقوق را هر اندازه که خودشان صلاح می دانند تعیین کنند و از باب رعایت تشریفات ذکر کنند: رقم تورم را نیز ملاحظه فرموده ایم! جدا از نقطه ضعف های حقوقی که در قانون کار وجود دارد و معمولاً به ضرر اقشار کارگری است، تفسیرهای دیوان عدالت اداری نیز در این زمینه همواره به نفع دولت و کارفرمایان بوده است. قبلاً یکی از این تفاسیر منجر به حذف قراردادهای دائم و از بین رفتن امنیت شغلی کارگران شد و در نتیجه اکنون حدود ۹۵ درصد کارگران کشور قرارداد دائم با کارفرما و دولت ندارند؛ و اکنون نیز این مصوبه فاتحه تعیین پایه حقوق را در کشور خواند.

چند هفته قبل نهایتاً جزئیات رأی دیوان عدالت اداری در رابطه با شکایت کارگران در رابطه با مصوبه تعیین حداقل حقوق امسال منتشر شد.

سال ۱۴۰۱ پایه حقوق کارگری متناسب با تورم افزایش یافت. گرچه در مورد رقم تورم ابهاماتی وجود داشت ولی به هر حال ذات این اقدام پسندیده بود و کمک کرد که بسیاری از خانوارها بالای خط فقر به مانند ولی امسال این افزایش بسیار کمتر بود و فقط نیمی از رقم تورم رسمی اعلام شده را پوشش می داد لذا نماینده کارگران بر اساس ماده ۴۱ قانون کار که بر رابطه تورم با تعیین دستمزد تأکید دارد، خواستار لغو مصوبه شورای عالی کار شدند. اما دیوان در تفسیری عجیب از این ماده قانونی اعلام کرد که تعیین دستمزد باید با نگاه به تورم تعیین شود ولی الزامی به مساوی بودن یا بالاتر

هفته‌نامه غیر برخط اراده ملت

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲ / شماره ۶۸

صاحب‌امتیاز:

حزب اراده ملت ایران

مدیرمسئول:

رحیم حمزه

زیر نظر شورای سردبیری

همکاران این شماره:

راضیه گمار / زهرا کرد / زهره رحیمی

فاطمه قدم / فائزه صدر / مهتاب قصابی

مهشید قاسمی / افشین فرهانچی

پیام فیض / حسن اسدی / حسن غلامی

کاظم طیبی / فرد / علی مجدم / علیرضا مالیر

فتح‌علی حسینی / محمد هادی خوشکلام

مهدی تروهید

نشانی:

خیابان اسکندری جنوبی، نرسیده به خیابان آزادی، بن

بست خلیلی پلاک ۱ واحد ۱

تلفن:

۰۹۳۰۵۴۲۹۵۱۵ / ۰۲۱۶۶۵۶۲۳۰۶

این هفته نامه

ارگان رسمی حزب اراده ملت است

به جای مقدمه: پایان پیش ثبت نام انتخابات مجلس شورا
کلام مدیر مسئول: منطق مردم، منطق حکومت و دموکراسی
سخن سردبیری: حرکتی با تمام سرعت در جهت معکوس

۶..... نوشتار

تبار و پدیدارشناسی کنش اجتماعی سیاسی زنان امروز ایران
انتخابات آری یا نه؟

۹..... گزارش

روز ملی انجمن‌ها و مشارکت اجتماعی
جامعه مدنی، راه‌هایی یا ابزار سلطه

۱۴..... اندیشه

راهبرد، اخلاق‌گرایی فلسفی
تحریم و استهلاک و هدررفت انرژی

۲۰..... گفتگو

فعالیت خبرنگار طبق فریضه امر به معروف و نهی از منکر است
حاکمیت وقتی مشروعیت دارد که نیازهای جامعه را درک کند

۲۵..... تاریخ احزاب سیاسی ایران (۱۲):

۲۸..... جهان در هفته‌ای که گذشت (۶۸)

۳۴..... اخبار حزب

طولانی‌ترین جلسه شورای مرکزی حزب برگزار شد
علیرضا مقدم مدیر طرح و توسعه انتشارات حزب اراده ملت ایران شد
ثبت روزنامه رسمی حزب صورت گرفت
کتاب "پرسه در حوالی سیاست" برای کسب مجوز به ارشاد رفت

۳۷..... صفحه آخر: آسیب‌شناسی تصمیم‌گیری‌های حزبی

۳۸..... بخش گزیده: معرفی و پیشنهاد

(بعضی از مطالب این نشریه گردآوری می‌باشد و بسیاری از عکس‌ها از سایت‌های مختلف برداشته شده است. از همه تهیه‌کنندگان اولیه تشکر مینمائیم)

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

به جای مقدمه

پایان پیش ثبت نام انتخابات مجلس شورا

یادی می‌کنیم از خبرنگاران دربند. همچنین بحث اخلاق حرفه‌ای را پی می‌گیریم و گریزی می‌زنیم به تاریخ احزاب در عصر مشروطه و نشریات و مجامع آن زمان. مقالاتی در زمینه کنش ورزی زنان، محیط‌زیست، تصمیم‌گیری‌های حزبی، جامعه مدنی نیز کامل‌کننده مطالب این شماره ما هستند.

مهم‌ترین مسئله دو هفته گذشته کشور، بحث پیش ثبت نام‌های داوطلبین نمایندگی مجلس بود. طرحی خلق الساعه که تشکل‌های سیاسی کشور را آچمز نمود. از این رو در این شماره ویژه نامه‌ای را تقدیم شما می‌نماییم که به بحث پیرامون رابطه احزاب با انتخابات در ایران می‌پردازد. به مناسب روز خبرنگار مصاحبه‌ای داریم و

منطق مردم،

منطق حکومت

و دموکراسی

رحیم حمزه

rahimhamzeh@gmail.com

ایدئولوژیک و فربه‌تر و کارآمدتر دیدن دین از ایدئولوژی تحمیلی، خیر جامعه را در گسترش دامنه اختیار و افزایش فعالیت خود در انتخاب سبک زندگی خود می‌بینند.

مردم با عبور از بر ساخته‌های ایدئولوژیک و فربه‌تر و کارآمدتر دیدن دین از ایدئولوژی تحمیلی، خیر جامعه را در گسترش دامنه اختیار و افزایش فعالیت خود در انتخاب سبک زندگی خود می‌بینند.

پس با این وجود گره‌های فرو بسته‌ای در تمشیت امور ملک و ملت می‌افتند که گشودن آنها به این سادگی‌ها ممکن نمی‌شود مگر در بستری مبتنی تعامل و اینکه مردم حکومت را از خود و برای خود بدانند، چرا که در تقابل مردم و حکومت آنچه که تعیین کننده است اراده و منطق جمعی مردم خواهد بود و لا غیر. مطلوبیت دموکراسی از این زاویه قابل ارزیابی بوده و در طول تاریخ به عنوان تجربه بشری مورد اعتنا و التفات ویژه همه جنبش‌های مدنی و آزادی خواه و عدالت طلب قرار گرفته است.

سؤال مهمی که پیش روی هر ایرانی دلسوز قرار دارد این است که آیا اساساً حال کشور خوب است یا نه؟ از دو منظر می‌توان به این پرسش پاسخ داد، منظر مردم و منظر حاکمیت. تا جایی که تجربه زیسته نشان می‌دهد از هر دو منظر حال کلی خوب نیست (تأکید و تصریح می‌کنم تجربه زیسته، چون به خاطر فقدان داده‌های شفاف و غیر قابل استناد به علت وجود پشت پرده‌های بسیار، امکانی غیر از تجربه زیسته جهت بر ساختن چارچوب تحلیلی وجود ندارد) لکن این دو منظر به لحظه منطق درونی خود، با استدلال‌های تقریباً متفاوت و متمایز و از برخی جهات متضاد از هم به این نتیجه می‌رسند و بر این اساس نسخه‌های شفا بخش هر کدام ناهم جهت و یا در تقابل، مسیری دیگر گونه تجویز می‌کنند.

و اما نمونه‌ها، از پیش ثبت نام انتخابات این دوره مجلس تا اصل ۸۵ شدن لایحه حجاب و عفاف. حکومت دل به مشارکت حداکثری بسته چون فکر می‌کند با مشارکت حداقلی حال کشور خوب نیست، در نقطه مقابل مردم همان طور که در انتخابات قبلی نشان دادند این گونه می‌اندیشند که با مشارکت حالشان خوب نمی‌شود و با اتخاذ شیوه قهر با صندوق راه حل مشکلات را در هر چه حداقلی تر شدن مشارکت جستجو می‌کنند. در مورد حجاب نیز همین داستان به نحو بارزی ظهور و بروز پیدا کرده حکومت با تمسک به ایدئولوژی مشروعیت بخش خود رواج بدحجابی و بی حجابی در بد حال شدن جامعه دخیل تلقی می‌کند به جهاتی که می‌دانیم و می‌دانند و بر عکس مردم با عبور از بر ساخته‌های

هفته نامه غیر بر خط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

حرکتی با تمام سرعت در جهت معکوس

قرائت و تفکرات ایشان دارد باید خلع ید گردد و اموال و سرمایه اش به حکومت یا منسوبین به حکومت برسد.

در شرایط فعلی که به بهانه های مختلف و یک شبه می توان اموال و سرمایه افراد را به خطر انداخت، طبیعی است که اولین فکر هر کس بیرون بردن این سرمایه و اموال از چرخه اقتصادی باشد. شاید بهتر باشد حاکمیت رسماً سیستم را تماماً دولتی نماید و عملاً به این بازی نامطلوب پایان دهد. آنگاه تکلیف مردم نیز مشخص می شود.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

در سخن سردبیری این شماره به سه موضوع مهم، اما مغفول مانده هفته های اخیر کشور می پردازیم: رأی دیوان عدالت اداری بر علیه کارگران، زمزمه مصادره استارت آپ های موفق کشور و ممنوعیت ورود و تولید کیت های غربالگری جنین.

چند هفته قبل نهایتاً جزئیات رأی دیوان عدالت اداری در رابطه با شکایت کارگران در رابطه با مصوبه تعیین حداقل حقوق امسال منتشر شد. سال ۱۴۰۱ پایه حقوق کارگری متناسب با تورم افزایش یافت. گرچه در مورد رقم تورم ابهاماتی وجود داشت ولی به هر حال ذات این اقدام پسندیده بود و کمک کرد که بسیاری از خانوارها بالای خط فقر به مانند. ولی امسال این افزایش بسیار کمتر بود و فقط نیمی از رقم تورم رسمی اعلام شده را پوشش می داد لذا نماینده کارگران بر اساس ماده ۴۱ قانون کار که بر رابطه تورم با تعیین دستمزد تأکید دارد، خواستار لغو مصوبه شورای عالی کار شدند. اما دیوان در تفسیری عجیب از این ماده قانونی اعلام کرد که تعیین دستمزد باید با نگاه به تورم تعیین شود ولی الزامی به مساوی بودن یا بالاتر از تورم بودن نیست.

با توجه به اینکه رأی دیوان قابل تجدید نظر نیست و قطعیت دارد، از این پس دولت و کارفرمایان می توانند بدون توجه به میزان تورم، پایه حقوق را هر اندازه که خودشان صلاح می دانند تعیین کنند و از باب رعایت تشریفات ذکر کنند: رقم تورم را نیز ملاحظه فرموده ایم!

جدا از نقطه ضعف های حقوقی که در قانون کار وجود دارد و معمولاً به ضرر افسار کارگری است، تفسیرهای دیوان عدالت اداری نیز در این زمینه همواره به نفع دولت و کارفرمایان بوده است. قبلاً یکی از این تفاسیر منجر به حذف قراردادهای دائم و از بین رفتن امنیت شغلی کارگران شد و در نتیجه اکنون حدود ۹۵ درصد کارگران کشور قرارداد دائم با کارفرما و دولت ندارند؛ و اکنون نیز این مصوبه فاتحه تعیین پایه حقوق را در کشور خواند.

هفته گذشته به نقل از عضو هیئت مدیره انجمن ژنتیک پزشکی ایران خبری آمد که محدودیت های جدید برای تولید و واردات کیت های تشخیص غربالگری جنین توسط وزارت بهداشت اعمال شده است. توضیحات سخنگوی وزارت بهداشت نیز کمکی به رفع نگرانی های موجود در این زمینه نکرد و طبق معمول بحث کیفیت خدمات، رعایت استانداردها و... به عنوان دلایل دستورالعمل صادره از جانب وزارت بهداشت عنوان شد.

رسوخ افکار غیر علمی و متحجرانه به حوزه وزارت بهداشت چند سالی است که از حالت خزننده و پنهان بیرون آمده است و شکلی عریان یافته است و دیر زمانی نخواهد پائید که خود وزارت بهداشت مراسم کتاب سوزان متون کلاسیک پزشکی را با افتخار برگزار کند و ما را به طبابت دوران پر افتخار سینه و جالینوس برگرداند.

مبارزه با علم گرایی و تجربه گرایی در عصر فعلی، یکی از عجیب ترین پدیده هایی است که ما امروزه در ایران شاهد آن هستیم. حتی در حکومت هایی نظیر کره شمالی و پاکستان نیز این حد از علم ستیزی وجود ندارد که ما در ایران می بینیم. شاید فقط در حاکمیت امارت اسلامی افغانستان شاهد این دست از تصمیم گیری ها باشیم. امیدواریم بقایای جامعه علمی کشور بتوانند در برابر این هجوم همه جانبه مقاومت کنند و لااقل حوزه بهداشت و درمان را از این امر مستثنی نگاه دارند.

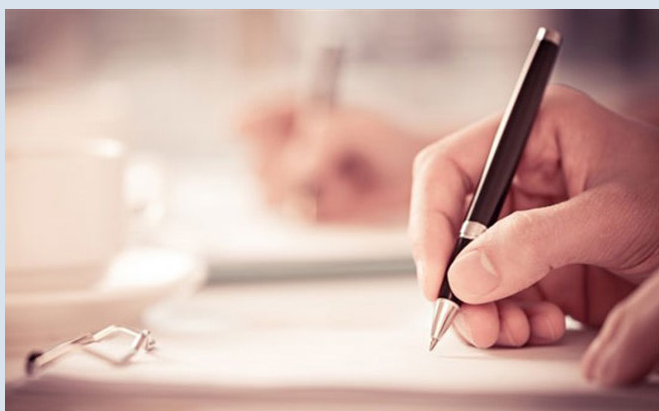

به دنبال بحرانی که در چند هفته پیش در مورد چند استارت آپ کشور نظیر دیجی کالا، از کی و طاقچه پیش آمد و منجر به پلمپ و تعطیلی موقت آنها شد. حالاً گزینه جدیدی در دستور کار قرار گرفته است. مصادره این گونه استارت آپ ها و تعیین مدیران حکومتی برای آنها.

این گونه رفتارها می تواند امنیت سرمایه گذاری در کشور را دچار آسیب جدی نماید و همین کسب و کارهای نیم بند را دچار مخاطره نماید. خوب می دانیم که همین استارت آپ ها نیز احتمالاً از مسیرهای غیر معمول رشد کرده اند و گر نه برای افراد عادی جامعه و بدون رانت های خاص امکان رسیدن به چنین جایگاه هایی وجود ندارد، اما می بینیم که ظاهر این حد نیز برای بخشی از حاکمیت کفایت نمی کند و متولیان امروزی حاکمیت معتقدند هر کس کوچک ترین زاویه ای با

نوشتار

تبار و پدیدارشناسی کنش اجتماعی سیاسی زنان امروز ایران

حسین اسدی

ب- ابزارهای نوین باورهای نوین را تولید می کنند داشتن این باور که در عهد انفجار اطلاعات، زن ایرانی باید همچنان خود را شایسته خانه داری و فرزندآوری و تحت استیلاي مرد و باورهای نامنعطف بداند، انتظار غیرواقع بینانه ای است. اما همه عوارض رفتاری موجود در نزد زنان ناشی از این دیدگاه نیست. یعنی این گونه نیست که بگوییم کنش علنی و تا حدودی نهادینه شده از زن امروز نوعی عکس العمل احساسی علیه مردان است. بلکه باید پذیرفت که وجود ابزارهای نوین تولید و توزیع اطلاعات برای زنان این امکان را فراهم آورده که هم با تحولات در زندگی زنان ممالک دیگر آشنا شوند و هم با مقایسه و ارزیابی از ظرفیت های خود طالب دستیابی به موقعیت های ممتازتری شوند و این کنش مطالبه گرانه است که قالب ها را در هم می شکند و حساسیت ایجاد می کند.

زن به عنوان نیمی از موجودیت جامعه انسانی پا به پای مرد در شکل گیری همه تحولات مؤثر بوده است در ایران هم چه قبل از اسلام و چه بعد از آن زن در حیات سیاسی جامعه نقش آفرینی داشته و حتی در این حوزه به مقام پادشاهی رسیده است اما از عهد صفوی به این سوء این حضور محدودتر شده تا جایی که در عهد قاجار زن کاملاً به خانه رانده شد و وظیفه شوهرداری و فرزندآوری نشانه هویتی او گردید. از آغاز حکومت پهلوی اول تلاش هایی برای وارد کردن زن به صحن جامعه صورت گرفت که به دلیل مقاومت های فرهنگی چشمه هایی از افراط در عمل به چشم خورد، تا اینکه در عهد پهلوی دوم فضا برای ورود زنان به اجتماع و نقش آفرینی جدی در آن مهیا شد. بعد

از انقلاب هر چند که اقدامات ساختاری برای باز تعریف از حضور و فعالیت زنان صورت گرفت؛ اما از حدود دو دهه قبل و با ورود فضای مجازی و به نوعی انفجار اطلاعات، رابطه حکومت با زنان دچار چالش های مستمر شد تا اینکه از حدود یک سال پیش این چالش به نوعی به جدل و منازعه بدل شد که هزینه های سنگینی برای جامعه تولید و باز تولید کرده و می کند. در چرایی شدت یابی التهابات سیاسی با محوریت زنان حرف و سخن بسیار است؛ ولی سطحی ترین این حرف ها از جانب بخش هایی از حاکمیت مطرح می شود که در آن زنان ایران را به عواملی تحریک شده از سوی دشمنان و یا عناصری با مقاصد عنادورزانه در برابر سیستم و انقلاب نسبت می دهند، در صورتی که هیچ کدام از این اظهار نظر ها بر پایه استدلال و استنباط علمی نبوده است. یعنی سندی در دست نیست که با اشاره به آن گفته شود که همه زنان و یا بخش های بزرگی از آنان که خواهان تحولاتی در سطح جامعه هستند، از اجانب پول گرفته باشند و یا توسط بیگانگان سازمان دهی شده باشند تا به خیابان بیایند و با به نمایش در آوردن رفتارهای دشمنانه، حکومت را به چالش بکشند. از این روی در بحث و بررسی روی اتفاقات اخیر باید به آیتم ها و یا مؤلفه هایی خاص اشاره داشت.

الف- هویت و تغییرات تدریجی آن گفتیم که زن در عهد قاجار کاملاً به خانه رانده شد در حالی که در همین جامعه، انقلاب مشروطه، فهم نوینی از جامعه مدرن ارائه می داد که در آن زن با ویژگی های جدیدی تعریف می گردید. تعریفی که تعارضات را با تعارف قدیمی و سنتی ایجاد می کرد و تبلور آن در حکومت پهلوی علنی شد. امروز نیز با تولید و انتشار روز افزون اطلاعات و نفوذ و تأثیر آن در دریافت های زنان از موقعیت های خویش، تغییرات عمیق تری در مطالبات فرهنگی و هویتی ایشان صورت گرفته است.

داشتن این باور که در عهد انفجار اطلاعات، زن ایرانی باید همچنان خود را شایسته خانه داری و فرزندآوری و تحت استیلاي مرد و باورهای نامنعطف بداند، انتظار غیرواقع بینانه ای است

ج- زن امروز از خود تعریف نوینی یافته است، که شاید مقاومت جامعه بیان آن را سخت کرده است. همان گونه که مردان در مسیر تحولات جامعه، بینش و مطالبه خود را تغییر داده اند، همین نواندیشی نیز در زنان حتی در درجات بیشتر و عمیق تری عینیت یافته و باید به آن احترام گذاشت و از هر نوع پیش داوری و یا قطعیت پرهیز نمود و به جای آن راه های علمی برای ممانعت از احساسی شدن رفتارها در هر دو سوء پیدا و به کار گرفته شود به باور من زن امروز با هر آنچه که او را ناتوان از درک خود می داند احساس بیگانگی می کند و مسئولان ما باید در ابتدا با قبول واقعیت های موجود از سخت گیری ها بکاهند و سپس با برقراری ارتباط توأماً با احترام بکوشند که این حس را تقویت کنند که هم جامعه مردان و هم حکومت خواستار و همراه تحولات فکری و عملی در حوزه زنان هستند.

هفته نامه غیر برخط اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

انتخابات آری یا نه؟

فتحعلی حسینی

حال اگر با این رقم تعداد محدودی پروژه را اجرا نماییم در طول چند سال (مثلاً ۲ تا ۳ سال) تعدادی از پروژه‌های تکمیل و به بهره‌برداری می‌رسند؛ ولی به حیث دخالت در توزیع برخی نمایندگان (خرد شده) از کارایی می‌افتد و سالیان متمادی می‌گذرد تا پروژه‌ها به بهره‌برداری برسند. هم هزینه اجرا و پروژه‌ها به خاطر تورم سنگین می‌شود و هم اینکه مردم از پروژه‌ها بهره لازم رانمی‌برند. (آقای توکلی نماینده تهران در مجلس در سال ۱۳۸۶ گفت ۱۰ هزار میلیارد تومان عدم النفع پروژه‌هاست)

۴. کیفیت برگزاری انتخابات

در هر انتخابات سه رکن وجود دارد. مردم؛ که همواره و در هر شرایطی پای صندوق‌ها حضور پیدا کردند اما در چند دوره اخیر این مشارکت با اما و اگرهایی مواجه شده است. کاندیداها؛ افرادی که قرار است خود را داوطلب حضور در عرصه خدمت معرفی کنند. مشکل عمده در این حوزه، هزینه کرد بیش از حد برخی افراد است که به دلایلی از جمله تحت حمایت افراد ثروتمند هزینه‌های غیر متعارف را باب نموده و شرایط رقابت را برای افراد سالم و بی بضاعت سخت می‌نماید. اگر این چنین افرادی به مجلس راه بیابند طبیعی است که بخشی از فرصت‌های خودش را صرف تأمین منابع اقلیت و ویژه خوار خواهد نمود. و یا بهره‌گیری از امکانات دستگاه‌های حاکمیتی به این بریز و بپاش دامن می‌زنند با این توجیه که کاندیدای مورد نظرشان مدافع نظام و انقلاب است و با قصد قربت از منافع و امکانات و نیروهای تحت امر تبلیغ فردمور دنظر بهره‌گیری می‌نماید.

بنا به دلایلی مجلس آن انتظاری را که از آن می‌رود بر آورده نکرده است.

بررسی صلاحیت‌ها؛ طبق قانون انتخابات در بررسی صلاحیت‌ها مراجع دادگستری، اطلاعات، نیروی انتظامی، ثبت احوال می‌توانند اظهار نظر نمایند. هر شخصی اگر هر گونه مشکلی از قبیل محکومیت و... داشته باشد مستنداً اعلام و صلاحیت آن مشخص می‌شود. اما مشکل اینجاست که بخشی از استنادات صلاحیت، گزارش‌ها و تحقیقات محلی است که بعضاً افرادی که هر گونه خرده حساب شخصی دارند در این مواقع با کینه شخصی اظهار نظر می‌نمایند. باتوجه به تجارب این سال‌ها، به نظر هیچ گونه معیار و میزان دقیقی برای اندازه‌گیری شاخص‌های صلاحیت وجود نداشته و بعضاً افرادی که ممکن است اهل فساد و... بوده ولی شعار سنگر ولایت بدهند، بتوانند تأیید صلاحیت بگیرند و چه بسیار افرادی که شخصی صادق و سالم و اهل تلاش و اخلاص بوده از فیلتر شورای نگهبان عبور نکرده و مردم از ظرفیت بخشی از افراد نخبه و باتجربه محروم کردند.

حال با این وضعیتی که قطره‌ای از دریای مسائل مجلس است، مردم بیایند؟

هم اکنون که در آستانه برگزاری انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای ایران هستیم، شاهد اقدامات بی سابقه‌ای از طرف حاکمیت هستیم که در ادوار مختلف چنین مواردی را شاهد نبودیم. به طوری که صدا و سیما حدود ۸ ماه قبل از انتخابات بر طبل برگزاری انتخابات کوبید و برنامه‌های گسترده‌ای را در دستور کار قرار داد.

مجلس با تغییر قانون انتخابات، زمان و نحوه ثبت نام داوطلبین را تغییر داد و وزارت کشور با اجرای زود هنگام فرایند پیش ثبت نام شرایط را برای نامزدهای انتخاباتی با شوکی مواجه نمود. امکان ثبت نام مجازی موجب گردید تا رکود ثبت نام نامزدها شکسته شود، گویی این بار خبری از محدودیت‌ها و رد صلاحیت‌های آن چنانی نیست!

اصل ششم قانون اساسی، اداره امور کشور را منوط به مراجعه به آرای عمومی در انتخابات شوراها، مجلس، خبرگان و ریاست جمهوری می‌کند. اصول ۶۳ و ۶۲ نحوه انتخاب و دوره نمایندگی را بیان می‌نماید. اصل ۶۴ افزایش تعداد نمایندگان (۲۰ نفر در دوره‌های ۱۰ ساله) را اشاره دارد که از سال ۸۸ تاکنون این اصل معطل مانده است.

اگرچه مجلس به عنوان محل تجارب آرا و همچنین نماد خانه ملت و زبان گویای مردم است و می‌تواند با ارتباطات گسترده با اقشار مختلف مردم اولویت‌های واقعی نیاز جامعه را مشخص نموده و زمینه هدایت تخصیص بهینه منابع را فراهم نماید. ولی بنا به دلایلی مجلس آن انتظاری را که از آن می‌رود بر آورده نکرده است.

۱. افزایش کمی قوانین به جای کیفی نمودن آن

روند اقدامات نمایندگان در ادوار مختلف بیانگر این مطلب بوده است که به جای قانون گذاری صحیح و مورد نیاز نمایندگان در ادوار مختلف بیانگر این مطلب بوده است که به جای قانون گذاری صحیح و مورد نیاز و کمی، بیشترین هم مجالس افزایش کمی قوانین بوده بعضاً نه تنها به حل مسائل منجر نشد.

بلکه با افزایش قوانین ناسخ و منسوخ ضمن ایجاد سردرگمی در بین دست اندر کاران و زمینه سوء استفاده افراد فرصت طلب فراهم شده. به طوری که به قول برخی افراد (اخبار تأیید نشده) بعد از انقلاب ۷۰ برابر قبل از انقلاب قانون تولید شده است.

۲. نظارت‌های غیر اصولی

اگر چه طبق قانون یکی از مهم ترین وظایف نمایندگان نظارت بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی است. ولی بعضاً این نظارت از مسیر صحیح خود خارج شده و به سمت دخالت پیش رفته و روند صحیح اجرای امور در دستگاه‌ها را مختل و با این دخالت‌ها برخی افراد فاقد شایستگی، درست به کارگیری نشده و همچنین در توزیع اعتبار دستگاه‌ها از مسیر اولویت و برنامه خارج شده‌اند.

۳. توزیع اعتبارات

به حیث حساسیت و اهمیت موضوع توزیع اعتبارات، مجدداً به توضیح این امر می‌پردازم. همان طور که می‌دانیم منابع محدودی در اختیارات دستگاه‌ها به عنوان اعتبار قرار می‌گیرد. (برخی سال‌ها ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کل اعتبار کشور بوده که ۲۰ هزار میلیارد آن اعتبار عمرانی است.)

گزارش

روز ملی انجمن ها و مشارکت اجتماعی

زهرا کورد

kord.zari1@gmail.com

گروهی از صوفیان و دراویش شکل گرفته بود با برگزاری جلسات منظم، حضور خود را تثبیت کرد. پس از مرگ صفی علی شاه، این انجمن توسط علی خان ظهیرالدوله به صورت رسمی شروع به کار کرد. در مراسم افتتاحیه ای که با حضور جمع کثیری از نخبگان و اندیشمندان وقت برگزار شد، از نظام نامه انجمن، بودجه، فرم و کارت درخواست عضویت رونمایی شد که در ایران، دوره ای بی سابقه بود. این انجمن که در ابتدا با ماهیتی عرفانی شکل گرفته بود به تدریج محل گرد هم آمدن هنرمندان، ادبا و فرهیختگان معاصرش شد و جالب است بدانید که اولین کنسرت و اجرای تئاتر در ایران، به همت "اخوت" برگزار شد. مادامی که مظفرالدین شاه از نفوذ و گستردگی این انجمن در سطح کشور و حتی بغداد مطلع شد، ظهیرالدوله را از تهران دور کرد تا در روند انجمن اخوت خلل ایجاد کند، اما پس از انتصاب ظهیرالدوله به حکومت همدان، وی اقدام به تشکیل مجلس فواید عامه کرد که با رأی گیری و از میان خود مردم برای مردم تشکیل شده بود و به این وسیله اندیشه های اخوت در قالب و مکان دیگری محقق شد. نکته جالب توجه همراهی مردم با ظهیرالدوله در اجرای برنامه های اخوت بود که در نوع و زمان خودش بدیع بود و این موضوع می تواند نشان از تمایل مردم به مشارکت در حکمرانی باشد. این قبیل کنشگری ها محدود به تهران نبود، در مشهد نیز گروهی از عالمان اصلاح طلب اقدام به تأسیس گروهی به نام "اهل سراچه" کردند. نقطه اشتراک اعضای این انجمن که همگی نخبگان علمی و عارفان خراسان بودند، آشنایی با تحولات جهانی، جریان های فکری اصلاح گری و اندیشه های انتقادی در بیرون از مرزهای ایران بود. نکته قابل توجه "اصحاب سراچه" حضور نام آوران و افراد معروفی چون حاج میرزا حبیب مجتهد خراسانی، حاج فاضل خراسانی، سید محمد امین امین الحکما سبزواری، سید علی خان درگزی و... بودند که پیشوای اصلی آنها مهدی خدیو گیلانی بود؛ اما مرام و مسلک درویشانه در بین این انجمن مرسوم نبود و از این حیث نیز شایان توجه است.

۲۲ مردادماه روز ملی انجمن ها و مشارکت اجتماعی نام گذاری شده است. با توفیق در تاریخ ایران، درمی یابیم که عمر مشارکت اجتماعی و فعالیت مدنی به پیش از مشروطه باز می گردد. پر بیراه نیست که بگوییم یکی از نتایج شکل گیری و توسعه انجمن ها، آشناسازی با مفاهیمی چون عدالت و آزادی (پیش نیاز مبارزات مشروطه خواهی) بود. فارغ از نوع انجمن ها و با تکیه بر ماهیت دگراندیشی و نواندیشی آنها، می توان این گونه نتیجه گرفت که همواره مردم در جست و جوی مسیری برای تسهیل امور زندگی شان از کانال فعالیت های جمعی بوده اند؛ البته برخورد حکمرانان اقتدار گرا در هر دوره ای از تاریخ، با نهی و نفی چنین انجمن هایی همراه بوده است، چرا که برای پادشاهان ادوار مختلف، این گروه و جمع گرایی بوده که تهدید است نه تفرد و انزوا. این گروه ها که در آن دوره به نام هایی چون تشکل، انجمن و حلقه، حول محور نقاط مشترکی چون دین، مذهب، عرفان و صنف گرد هم آمده و به تشریک مساعی پیرامون مسائل مختلف می پرداختند، بعدها به فعالیت مدنی (آنچه مربوط به جامعه و دیگران) مشغول شدند. در این میان می توان از "انجمن شعوبیه" نخستین انجمن در برابر گرایشات تبعیض نژادی امویان علیه ایرانیان نام برد که در واقع نه یک انجمن فرهنگی یا دینی، بلکه حزبی بود که نحلله های مختلف داشت و در جهت موازن و برنامه هایش حرکت می کرد. پس از "شعوبیه" انجمن "آخوان الصفا" با تکیه بر گرایش های عارفانه به صورت مخفی علیه خلفای عباسی فعالیت می کرد. در این دوره فعالیت های اجتماعی به صورت علنی، سیاسی نبودند اما از قرن چهارم، انجمن های مخفی و سری نظیر "نهضت اسماعیلیه" با رهبری و ساختار حکومت گونه در ایران پدید آمد. به تدریج انجمن فراموش خانه و مجمع آدمیت شروع به کار کردند که بعد سیاسی پررنگی داشتند. اما آنچه ما به عنوان تشکل مدنی (بر آمده از مردم و برای مردم) جهت اصلاح امور اجتماعی و فرهنگی در عصر پیش از مشروطه سراغ داریم "انجمن اخوت" و "اصحاب سراچه" است.

انجمن اخوت که در ابتدا توسط

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸
۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

جامعه مدنی، راه رهایی یا ابزار سلطه

فاطمه قدم

fatemehghadam56@gmail.com

نه می تواند مسیر کنشگری اش را ادامه دهد. قدیری مدیریت مصلحتی رسانه ها را عامل اصلی کاهش انگیزه ادامه فعالیت روزنامه نگاران دانست: «مدیران رسانه ای ماعموماً با نگاه سیاسی در گعده ها و به صورت رفاقتی و اردتی انتخاب می شوند. این نحوه مدیریت رسانه به نگاه و سوگیری های مصلحتی در رسانه ها می انجامد. در این نقطه است که وقتی روزنامه نگاری با همه سختی ها به امید اثر گذاری اجتماعی به دنبال سوژه های می رود، بسیار پیش می آید که مصلحت، اجازه چاپ و انتشار مطلب او را ندهد. به این ترتیب مدیریت های مصلحتی، انگیزه ادامه فعالیت را از روزنامه نگار می گیرد.» همه این موارد پوسته دیگری از سانسوری است که در دهه ۱۳۷۰ با توقیف و لغو مجوز روزنامه ها شناخته می شد و امروز به شکل دیگری خود را برای مهار روزنامه نگاران نشان می دهد.

این روزنامه نگار یکی از زمینه های همکاری و هم افزایی جامعه مدنی و روزنامه نگاری مستقل را مشارکت در تهیه گزارش های تحقیقی دانست. به عقیده قدیری، تقویت روزنامه نگاری محلی می تواند یکی دیگر از فاکتورهای پیوند بین جامعه مدنی و رسانه باشد، چرا که آنها در زمینه توسعه و بازنمایی بحران های خارج از مرکز نقش پررنگی بازی می کنند: «جامعه مدنی و روزنامه نگاران محلی می توانند با پروژه های روزنامه نگاری تحقیقی این پیوند را ایجاد کنند.» به علاوه همکاری در زمینه جانداختن فرهنگ تشکلی سازی می تواند زمینه فعالیت مشترک جامعه مدنی و رسانه باشد: با اینکه در

چهارمین نشست «روزنامه نگاری و جامعه مدنی» مؤسسه رحمان با محوریت «جامعه مدنی، راه رهایی یا ابزار سلطه» با حضور «سعید ارکان زاده یزدی»، روزنامه نگار و پژوهشگر رسانه و «نیلوفر قدیری»، روزنامه نگار برگزار شد تا شاید با پیشنهادهایی که در زمینه همکاری جامعه مدنی و روزنامه نگاری مطرح شد، امید به ادامه روزنامه نگاری حرفه ای وجود داشته باشد.

آیا مانع اصلی روزنامه نگاری در ایران فقط سانسور است؟

نیلوفر قدیری، روزنامه نگار با مطرح کردن این پرسش به واکاوی آن پرداخت و گفت که وضع اقتصاد رسانه و معیشت روزنامه نگاران بحرانی است: «درآمد روزنامه نگاران حتی بایست سال تجربه کار در رسانه ها، به اندازه پایه حقوق حداقلی وزارت کار است.» او با اشاره به این نکته ادامه داد که ایرادات ساختار معیوب سیاسی و اجتماعی در طول همه این سال ها، روزنامه نگاران را به ناچار به سمت و سوی کنشگری اجتماعی، محلی، محیط زیستی و حتی سیاسی سوق داده است: شاید به نظر بیاید ذات روزنامه نگاری به دغدغه مندی کنشگری گره خورده مادر کشوری مثل ما که نگاه حاکمیت به روزنامه نگاران و کنشگران همراه با بی اعتمادی و سوءظن است، ورود روزنامه نگاران به این حوزه، آنها را هدف پرداخت رسانه های خارجی قرار می دهد و آنها را به منبع خبر بدل می کند. این رویه همه نیروها را برای خنثی کردن کنشگری روزنامه نگار بسیج می کند و در آخر، او نه می تواند در حرفه خود باقی بماند و

هفته‌نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸
۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

سال‌های اخیر به دلیل مشکلات اقتصادی بیشتر، صدای اصناف بلندتر شد و اما هنوز راه بسیاری برای تقویت فرهنگ تشکلی سازی باقی است که نهادهای مدنی می‌توانند با همکاری روزنامه‌نگاران این زمینه را فراهم کنند.

نقد این بوده که مطبوعات در گذشته و رسانه امروزی بناس است به همه انتظارات سیاستمداران پاسخ دهد

رود روزنامه‌نگاری حرفه‌ای به فازی جدید

«سعید ارکان زاده یزدی»، پژوهشگر رسانه و روزنامه‌نگار، منشأ تحولات اجتماعی ایران از مشروطه تا امروز را روزنامه‌نگاری حرفه‌ای معرفی کرد: «از دوره مشروطه، مدارس و مطبوعات دو رکن اصلی تغییرات فرهنگی و اجتماعی بوده‌اند. از دوره مصدق و سپس دهه ۱۳۴۰ و اوایل انقلاب، روزنامه‌نگاری و به‌ویژه روزنامه‌نگاری حرفه‌ای همیشه در تحولات اجتماعی تأثیرگذار بوده؛ اما از سال ۹۶ و به‌ویژه از شهریور سال گذشته، روزنامه‌نگاری حرفه‌ای به‌رغم همه موانع و سختی‌ها وارد فاز تازه‌ای شده و به روح روزنامه‌نگاری حرفه‌ای انسجام تازه‌ای بخشیده است».

به گفته این پژوهشگر رسانه، نامشخص بودن با حدود مرزها و خطوط قرمز سانسور که از جانب سیاست‌گذار ناظر بر رسانه تعیین می‌شود، واضح‌ترین مانع روزنامه‌نگاری حرفه‌ای در ایران است: «سنت روزنامه‌نگاری حرفه‌ای ما به‌نوعی است که اصلاً مشخص نیست چه چیزی خط قرمز است. یک روز چیزی خط قرمز است که روز دیگر نیست و برعکس. این وضعیت دقیقاً خلاف وضعیتی است که روزنامه‌نگاران پیش از انقلاب با خط قرمزهای روشن با آن روبه‌رو بوده‌اند و درواقع فضایی مبهم برای روزنامه‌نگار ساخته است.» او مانع دیگر روبه‌روی روزنامه‌نگاری حرفه‌ای را، «مهندسی فرهنگی» ستمی برای شکل‌گیری روزنامه‌نگاری روزنامه‌نگاران دانست، که از پارگرفتن کار حرفه‌ای جلوگیری کرده است. به عقیده ارکان زاده یزدی، ضعف‌های فنی و حرفه‌ای خود روزنامه‌نگاران در کنار کاستی‌های آموزش روزنامه‌نگاری در دانشگاه‌ها از دیگر موانع جدی فعالیت حرفه‌ای است. او انتظارات نادرست از این حرفه را نیز از دیگر موانع پارگرفتن روزنامه‌نگاری حرفه‌ای معرفی کرد».

در نظام مطبوعات ما نگاه ابزاری به روزنامه‌نگاری و رسانه و تصور اینکه روزنامه‌نگاری در قالب یک حزب می‌گنجد یا روزنامه‌نگار تاجر و... رایج بوده و است. تصور این بوده که مطبوعات در گذشته و رسانه امروزی بناس است به همه انتظارات سیاستمداران پاسخ دهد. گویانکه رسانه همه چیز و ستارالعیوب کم و کاستی‌های سیاست‌گذاران است.

او در جمع‌بندی، نتیجه این وضعیت را «رسانه عقب‌مانده» دانست و توضیح داد:

به این ترتیب مرجعیت خبری به خارج از کشور منتقل شده و عینی‌گرایی روزنامه‌نگاری حرفه‌ای کاهش پیدا کرده و به جای شکل‌گیری روزنامه‌نگاری حرفه‌ای در بستر رسانه رسمی، آن را به بستر شبکه‌های اجتماعی و کار غیرحرفه‌ای هدایت کرده است. از آنجایی که چنین روزنامه‌نگاری نمی‌تواند به نفع خیر جمعی فعالیت کند، به روزنامه‌نگاری تبلیغاتی و به نفع یک حزب خاص تبدیل می‌شود.

ممیزی تنها عامل جوان‌مرگی مطبوعات نیست.

در این نشست هادی خانیکی گفت: اگر می‌خواهیم سرنوشت روزنامه‌نگاری‌های مستقل امروز که به ارتباطات مستقل می‌انجامد را بدانییم، باید برگردیم به گذشته تا یادمان بیاید چه سرنوشتی برای روزنامه‌های

مستقل و مؤثر ایام مشروطه رقم خورد. از سرگذشت آنچه بر مؤسسان روزنامه‌سور اسرافیل که بیشترین نقش را در آزادی و برابری و آشنا کردن مردم با حقوقشان داشتند، می‌توان فهمید چه بر سر رسانه مستقل می‌آید. میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل در حمله به مجلس توسط محمدعلی شاه دستگیر شد و می‌توان او را از اولین شهدای پس از مشروطه دانست. میرزا علی‌اکبر دهخدا هم پس از فرار و بازگشت دوباره به کشور از روزنامه‌نگاری سیاسی تغییر موضع داد و بیشتر عمر خود را صرف فرهنگ و دانش کشور کرد و هیچ‌وقت هم آلوده قدرت نشد. سؤالی که مطرح می‌شود این است که با این شرایطی که از گذشته تا امروز باقی‌مانده، چگونه روزنامه‌نگاران می‌توانند از تمام ظرفیت حرفه خود استفاده و قدرت روزنامه‌نگاری حرفه‌ای خود را تقویت کنند؟ سؤال دیگر این است که آیا اینکه یک روزنامه‌نگار یاد بگیرد در شرایط دشوار چگونه حرف خود را بگوید هم بخشی از قدرت حرفه‌ای اوست یا خیر؟

پیش از پاسخ به این سؤال‌ها باید بدانیم که نسبت جامعه مدنی و روزنامه‌نگاری یا جامعه مدنی و ارتباطات، نسبتی تعاملی است. یعنی هر چه جامعه نهادهای مدنی قوی‌تری داشته باشد، ارتباطات نیز در آن قوی‌تر خواهد بود و برعکس. در واقع یعنی هر چه فضای ارتباطی قوی‌تر باشد، جامعه مدنی به همان میزان تقویت خواهد شد. موضوع دیگری که باید به آن توجه کرد این است که علاوه بر ضعف‌هایی که ما در فضای اجتماعی داریم، روزنامه‌نگار در ایران فاقد مبانی نظری است؛ بنابراین نمی‌تواند در کنار جامعه مدنی در حوزه قدرت سیاسی اثرگذار باشد. بهره‌مندی از این توانایی یا مبانی نظری، نیازمند دینوع مطالعه است: نخست مطالعه تاریخی برای شناخت ژانرهای روزنامه‌نگاری و دوم مطالعه تطبیقی به این معنا که ببینیم هم در جوامع توسعه‌یافته و هم در جوامعی که در حال گذار هستند، کدام ژانر روزنامه‌نگاری مؤثر واقع شده یا ساده‌تر اینکه چه تجربیات موفق دیگری در جهان وجود دارد.

هر چه جامعه نهادهای مدنی قوی‌تری داشته باشد، ارتباطات نیز در آن قوی‌تر خواهد بود و برعکس

دو چهره برجسته روزنامه‌نگاری را می‌توان نام برد که در دینیدن به سمت حقیقت از روش‌هایی استفاده کردند و اقداماتی انجام دادند که با آنچه از الزامات روزنامه‌نگاری امروز ماست، تفاوت دارد با این حال، روزنامه‌نگاران موفق بودند. گرچه تمام آموزه‌های روزنامه‌نگاری یا دانشگاهی ممکن است به شما بگویند که یک روزنامه‌نگار نباید سیاسی باشد اما این چهره‌های سیاسی، بسیار موفق عمل کردند. یکی از این دو ملک الشعراء بهار، شاعر مشروطه‌خواه بود که همه راه‌ها برای رسیدن به حقیقت را طی کرد. او پس از روحانیت، فعالیت‌های حزبی حضور در صف اپوزیسیون و پوزیسیون‌ها یعنی آزمودن همه راه‌های رسیدن به حقیقت روزنامه‌نگاری و پس از آن دانشگاه را انتخاب کرد. البته در آن زمان، به یکی از بسته‌ترین دانشکده‌ها یعنی ادبیات رفت. مثال بعدی دکتر سید حسین فاطمی است که خبرنگار ساده‌ای بود. از نابین آغاز کرد و بعد «باختر» را تأسیس کرد. هم وزیر امور خارجه بود و هم سردبیر یک رسانه، و فعالیت‌های صنفی ارزشمندی انجام داد. ولی روزنامه‌نگار امروز، وقتی هیچ کدام از این چهره‌ها و مکاتب‌شان را به‌درستی نشناسد، در واقع نه به روزنامه‌نگاری مسلط است و نه می‌تواند اسم خودش را کنشگر اجتماعی بگذارد.

در این بین سؤالی که نباید فراموش شود، این است که روزنامه‌نگاری در ایران از دل روزنامه‌نگاری غربی که آن هم از قلب جامعه مدنی غربی بیرون آمده بود، به وجود آمد یا در ادامه وقایع نویسی درباری؟ آخرین تحقیقات

فعالیت در حوزه مدنی و کنشگری، به کارمندی تبدیل می شود که حتی می تواند در رسانه هایی با گرایش های متضاد کار کند. به این ترتیب نهادمند نشدن رسانه در جامعه مطبوعاتی در واقع همان چیزی است که کاتوزیان به آن جامعه کوتاه مدت می گوید.

روزنامه نگاری بیش از هر چیزی به نهاد صنفی نیاز دارد

اما این پایان روزنامه نگاری مستقل نیست. روزنامه نگاری بیش از هر چیزی به نهاد صنفی نیاز دارد. همچنین روزنامه نگاری می تواند بار رسیدن به موازنه های گفت و گویی و گذر از دو گانه انگاری و پذیرش تکثر، توانمندسازی جامعه و به زبان آوردن آن، آشناسازی شهروندان با حقوق سیاسی شان، در کنار اهمیت آزادی مبنا قرار دادن قانون و پیشبرد آن به سمتی حرکت کند که رسانه نه متغیری وابسته به قدرت، بلکه فراتر از ساختارها به سمت کنشگری اجتماعی حرکت کند

می گوید که روزنامه نگاری ایران در امتداد روزنامه نگاری فارسی در هند است. چهل سال پیش از اینکه ما در ایران روزنامه داشته باشیم، روزنامه فارسی در هند منتشر شد که در امتداد اخبار نویسی فارسی در دربار پادشاهان هندی داشت. روزنامه نگاری مدنی اما در ایران بسیار دیرتر از این زمان شکل گرفت. شش سال پس از نخستین روزنامه مدنی در ترکیه و ۹ سال پس از نخستین روزنامه مدنی در مصر، در ایران اولین روزنامه مدنی به چاپ رسید. به همان معنای غربی، ۲۴۰ سال هم عقب ماندگی تاریخی مادر انتشار مطبوعات نسبت به غرب است. طبیعی است که شکافی بین روزنامه ایرانی با هر یک از مشاهیر خارجی اش وجود داشته باشد و روزنامه هایی که پا گرفتند هم تا امروز هیچ کدام ماندگار نبوده اند.

بنابر این فقر تاریخی روزنامه نگاری ما از گذشته به دوران معاصر و حالا مار سیده است. ببینید که ما چقدر با جوان مرگی مطبوعات مواجه هستیم. واقعیت این است که تنها عامل جوان مرگی مطبوعات حکومت و ممیزی نیست، بلکه عامل اقتصاد و به ویژه تغییر نگرش و ارزش ها در جامعه نیز بسیار مهم و اثر گذار است. نظر سنجی ها و مطالعات اجتماعی نشان می دهد که طی چهل سال اخیر، دو مشخصه در ایران رشد کرده است که یکی ارزش گرایی مادی و دیگری ارزش گرایی فردی است. در نتیجه روزنامه از نهادی که قرار است به تعلیم و تربیت و فرهنگ سازی بپردازد به سمت یک بنگاه اقتصادی سوق پیدا کرده است. در این شرایط روزنامه نگار هم به جای

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

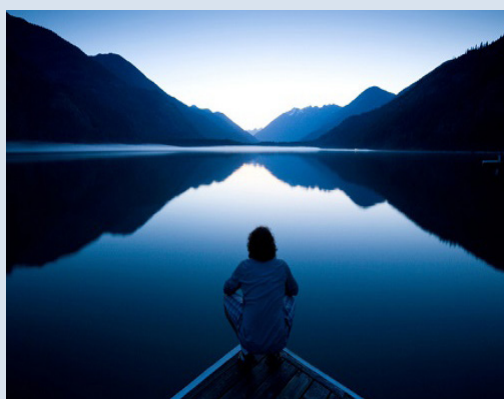
شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

اندیشه

راهنمای اخلاق گرای فلسفی

کاظم طیبی فرد

k.tayyebifard@gmail.com

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

این‌ها همه لازم است و ناگزیر، چون به اخلاق گرایی برخاسته‌ایم و به فلسفه‌ورزی. قصد هم داریم که "اخلاق گرایی فلسفی" را در موضوع "اخلاق حرفه‌ای" به کار بندیم، پس از "اخلاق گرایی فلسفی" در این بخش دفاع خواهیم کرد تا با توشه‌ای پر و بر مبنایی استوار به سراغ تلقی‌های اخلاق گرایانه‌ی فلسفی، یعنی وظیفه‌گرایی اخلاقی و نتیجه‌گرایی اخلاقی بپردازیم و واکاویم که هر کدام از این مواضع و دیگر مواضع و تلقی‌های ممکن، چه قاعده و روشی برای حل معضل تعارضات اخلاقی در حرفه پیشنهاد می‌کنند و پیشنهاد هر کدام چقدر عقلانی، موجه و کار آمد است.

چرا این بحث فلسفی است؟

پاسخ به این پرسش لازم است، اما ضمن متون قبلی، پاسخ لازم داده شده. اینک آنها را دسته‌بندی مجددی می‌نماییم و مشخصاً پاسخی برای چرایی فلسفی بودن روشمان ارائه می‌دهیم.

گفتمیم که اخلاق عبارت است از علم به "بایدها" و "نبایدها"ی ارزشی در اعمال انسان که به دو شاخه علمی تقسیم می‌شود. شاخه‌ای از آنکه به بررسی دستورهای اخلاقی و هنجارهای آن می‌پردازد و شاخه دیگر که به توجیه و تبیین عقلانی ماهیت "تیک" و "بد" اعمال، فضایل و رذایل اخلاقی معطوف است.

در این بحث، سخن از "اخلاق حرفه‌ای"، اگر به این مقدار راضی باشیم

باتوجه به آنچه در دو بخش گذشته (مندرج در شماره‌های ۶۵ و ۶۶ همین نشریه) بیان شد، شاید با خواندن این بخش، به این گمان بیفتید که از بحث اصلی و هدفی که ترسیم کرده‌بودیم، دور افتاده‌ایم و در حال دچار شدن به همان بلایی هستیم که فلسفه در روزگاران بسیار، بدان دچار شده و علاجی نیز نیافته، به این بلیه که در غوامض و پیچیدگی‌های انتزاعی درمانیم و از جهان عینی دور افتیم (۱).

اما چنین نیست و از ذکر مباحث و مقدمات فلسفی، گریزی نیست. چون اولاً برای رسیدن به هدفمان که همانا یافتن قواعدی برای حل تعارض میان وظایف اخلاقی و وظایف حرفه‌ای مان بوده، "اخلاق دستوری" را کنار گذاشته‌ایم و "فلسفه‌ی اخلاق" را برگزیده‌ایم. ثانیاً، به دلیل ذات بحث "اخلاق حرفه‌ای" و سریان بحران اخلاقی، و همین‌طور تعدد منابع معرفتی، گریزی از فلسفه‌ورزی نیست. پس برای اینکه به تفکرات و قواعد فلسفی در حرفه‌مان دست بیازیم، لازم است که روش خود را مشخص و معین نماییم و چون روش فلسفی را برگزیده‌ایم، به فلسفه و چون و چراهای آزادانه‌ی آن وفادار می‌مانیم و از چرایی فلسفی بودن مبحث "اخلاق حرفه‌ای" می‌گوییم. از این گذشته، لازم است که بدانیم فلسفه چیست و مقصود ما از کار بست آن در این بحث، چگونه فلسفه‌ای است. پس نیاز است که به تناسب و پیوند فلسفه و اخلاق نیز اشاره‌ای کنیم.

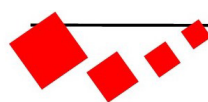
هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸
۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

که مجموعه‌ای از دستورات و احکام اخلاقی را پیش رو نهیم و الگوی خود نماییم، چنین بسته‌ها و مجموعه‌هایی فراوانند، از ادیان گونه‌گون گرفته تا نحل‌ها و قوانین مختلف.

قوانین مدنی و اجتماعی نیز "بایدها" و "نبایدها"یی ارائه می‌دهند. برخی از آن‌ها نجارها اخلاقی، برخی دینی و برخی دیگر اعتباری هستند و به اعتبار تشخیص و اجماع عقلانی جامعه و یا با تشریک مساعی جمع وضع شده‌اند. وضع دستورات ادیان نیز به همین منوال است. ادیان، اعم از الهی یا غیر الهی، دستوراتی دارند که شامل انجام فعالیت‌هایی، و نهی از فعالیت‌ها و اعمال دیگری است. البته ادیان، معمولاً اعمالی را به عنوان عبادت یا مناسک و شعائر توصیه می‌نمایند که همین توصیه‌ها که به آنها "شرع" و "شریعت" گفته می‌شود، ممکن است در برهه‌هایی و در مکان‌هایی با اجماع عقلا، سنت جاری و یا قانون در تضاد باشند. تضاد مناسک و شعائر دینی با اخلاق به‌وفور در معرض شهود است. از قربانی کردن انسان‌ها در ادیان بدوی گرفته تا تهییج امم به مناقشه بر سر مقدسات موهوم (۲).

پناه بردن به قانون یا دین، سرسپرده و مقلدانه، از شئون عقلانیت به دور است

حالا، آیا می‌توانیم از قانون یا از دین برای حل معضلات و تعارضات حرفه‌ای مدد بگیریم؟ پاسخ ما به این پرسش هرچه باشد سرنوشت گزینش ارزشی ما را معین می‌کند. پناه بردن به قانون یا دین، سرسپرده و مقلدانه، از شئون عقلانیت به دور است (۳). از دیگر سوء، هیچ کدام، نه قانون و نه دین، نمی‌توانند منابع مطمئنی باشند چنان که سعادت ما را تضمین نمایند. قوانین مدنی که بر ساخته اجتماع هستند و امکان نقص یا بطلان‌شان نه تنها بعید نیست، بسیار محتمل و بلکه محرز است. ادیان نیز سرنوشتی و سرشتی جز این ندارند. ادیان نیز مجزا از گوهر وجودی و اصلی خود که می‌تواند بر اساس پیامی الهی یا توصیه‌های پیامبری غیر الهی باشد، پدیده‌ای بشری‌اند حتی اگر در ابتدا نبوده باشند، در طی زمان چنین شده‌اند.

اصل و پیام ادیان نه تنها در پس غبار جهل و خرافات، که در پی اضمحلال و نابودی منابع تاریخی، از نظرها دور مانده‌اند و پوشیده‌اند. هر چه از آنها عیان است، برداشت و تفسیر ما آدمیان، طی اعصار و قرون مختلف، و بر اثر ملاحظات گوناگون است (۴). تعدد قرائت‌های دینی که دکتر محمد مجتهد شبستری و دکتر عبدالکریم سروش، در کسوت روشنفکران دینی، معرفی و منادی آن‌اند، نه تنها امری مضموم و ناپسند نیست بلکه راه فهم بیشتر ادیان را هموار می‌گرداند و گر نه هیچ کدام از ادیان الهی، با جنایاتی که برخی از حامیان جاهل با خائن آن، به نامش مرتکب شده‌اند ماندگار نمی‌شدند. مثلاً، کدام ایرانی، اسلامی را که اعراب بادیه‌نشین به ضرب شمشیر به قوت خونریزی به ارمان آوردند را می‌پذیرفت یا کیست که از جنایت‌های سردمداران کلیسای قرون وسطایی خبر باشد و در عین حال ذات و گوهر دین مسیحیت را منزه از آن نداند.

اگر پیام الهی را چنان که در اسلام هست، عین قرآن، و متن قرآن را عین کلام خداوند بدانیم نیز این داشته‌ها و دانسته‌های علمی ماست که میزان فهم ما را از متن مقدس موجب می‌گردد. هر چه دانش و فهم انسان‌ها، به عنوان مخاطبان متن مقدس و پیام الهی بیشتر شود، پیدا است که قدرت فهمشان از منویات ظاهری و باطنی متن مقدس نیز افزایش می‌یابد (۵). بنابراین، اگر چنانچه بخواهیم سر بر فرامین دین بسپاریم، اولاً، گزینش دین از میان مدعیان ادیان کاری بس دشوار است و از سوی دیگر، پی بردن به وثاقت و اعتبار آنها، از پس دوران طولانی کشمکش‌های فکری و حتی

سیاسی، بعید و بلکه ممتنع است.

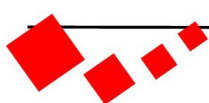
پس، به متر و میزانی خارج از خود دین نیاز داریم تا به سنجش وثاقت و اعتبار آن بپردازیم. شاید اولین راه حل، پناه بردن و اهتمام ورزیدن به پژوهش‌های تاریخی باشد، با این هدف که واقعیت ادیان را از دل تاریخ بیرون کشیم. اما آیا مگر تاریخ سیرتی و سرنوشتی روشن تر از ادیان داشته؟! تاریخ را سردمداران، حاکمان و قدرتمندان نوشتند یا مطابق خواست ایشان نوشته‌اند. هر چه بر مذاق‌شان خوش نیامده و با امیال و جاه و مقام‌شان در تضاد بوده، از تاریخ زدوده‌اند. حتی جاهلان و متعصبان دینی و ضد دینی یاریگر ایشان بوده‌اند. جاهلان متعصبی که فضایل مورد نظر و مورد پسند خودشان را از سر خیر خواهی و ارج نهی بر پیامبران و ائمه، بدیشان منتسب کرده، یا ردائیل ظنی خود را از ایشان نفی و طرد نموده‌اند.

غالیان، اصحاب غلو و زیاده‌روی در توصیف شان و مقام زعم ای دینی، پیامبر و ائمه، از همین جمله‌اند. دشمنان دین نیز یار دیگر این گروه‌اند. چه بسیار اتفاقات تاریخی جعلی که توسط مخالفان یک دین بر ساخته شده یا از یک واقعه‌ی واقعی به شکل‌ی جعلی و غلوآمیز انتزاع گردیده است و چه بسیار اقوال و دستوراتی که به توسط همینان به دین و زعمایش منتسب گردیده (۶). اگر چه تاریخ و تاریخ پژوهی می‌تواند مدد رسان باشد، قطعاً قابل اتکا نیست. پس باید به دنبال ابزاری باشیم که قائم به خودمان است و وابسته به امکانات بیرونی نیست.

برای بررسی تاریخی باید داده‌هایی وجود داشته باشد تا مورد بررسی قرار گیرد. همچنین برای بررسی علمی در علوم دیگر نیز محتاج وجود داده‌هایی واقعی، بیرونی و عینی هستیم. اما در مقابل، همه‌ی آدمیان به ابزاری مجهزند که نه تنها بدون داده‌های بیرونی نیز کار آمد است، غایت و سرنوشت استنتاج از علوم تجربی و عینی نیز بدان وابسته است. این ابزار همگانی همان عقل است.

عقل، یگانه و متعالی ترین و در عین حال کارآمدترین ابزارهاست اما عقل مگر چیزی جز فهم علمی است؟ بله چیزی بیش و پیش از آن است. چون همه‌ی فهم‌ها و تبیین‌های علمی به مدد قوه‌ی عاقله صورت می‌گیرند. شواهد و پدیده‌ها خودشان سخن نمی‌گویند، این عقل است که خوانش خود را بر آنها تحمیل می‌کند. پس این عقل که چیزی بیش و پیش از علم است، چیست؟ چگونه کار می‌کند و چگونه به کار گرفته می‌شود؟

تاریخ را سردمداران، حاکمان و قدرتمندان نوشتند یا مطابق خواست ایشان نوشته‌اند

این‌ها سؤالاتی اساسی‌اند و برای پاسخ‌شان باید به مقدماتی پرداخته شود. باید بدانیم و در فهم آوریم که عقل چه ماهیتی دارد و چگونه می‌توان از آن بهره گرفت. باید دانسته آید که عقل فرا علمی به عنوان یک قوه‌ی نفسانی، دارای توانایی‌ها، ملزومات، امکانات و البته محدودیت‌هایی است. داده‌های حسی، اعم از آنچه می‌بینیم یا می‌شنویم ... پس از آنکه به ادراک حسی در می‌آیند، به شکل تجربیات و خاطراتی در ذهن ثبت می‌شوند. پس ثبت و ضبط شهود حسی اولین کارکرد عقل است. البته این توانایی عقل کاملاً فیزیولوژیکی است و مرحله‌ای از مراحل کار آن. چون عقل پس از تجمیع شهودات حسی در مغز و ذهن، توانایی آن را دارد که بینشان پیوند و ارتباط برقرار سازد. مثلاً دیدن و فهم یک میز در خانه و بعداً دیدن میزی دیگر با همان کارکرد و مشخصات کلی در جایی دیگر، باعث انتزاع و فهم مفهوم اسم میز می‌گردد. این مفهوم تازه تولید شده چنان پربسامد و پر کاربرد است که حتی در غیاب هر گونه میزی در کل جهان، می‌تواند به تصور در آید و حتی میزهای بی‌همین مفهوم در عقل

و از سنتی به سنت دیگر تفاوت می‌کند.

اما این پاسخ دردی را دوا نمی‌کند چون با این اوصاف به تعداد آدمیان، اخلاقیات خواهیم داشت. اخلاقیات که بنا به شهود و تجربه‌مان در بسیاری از موارد با یکدیگر متفاوت و حتی متضادند. شاید راه برای این گروه پناه بردن به اجماع و خرد جمعی باشد و بناء اخلاقیات بر پایه قانون مورد قبول عام.

البته این پاسخ هم خالی از اشکال نیست و در جای خود به آن خواهیم پرداخت اما آنچه از ذکر همین مقدار از تلقی‌ها پدیدار می‌شود نشانگر صحت مدعی اولیه‌ی ماست که بحث از اخلاق، بحثی فلسفی و عقلی است. می‌توان با عقل، دین یا قانون را سنجید و در صورت تأیید، هر کدام را پذیرفت و منقاد دستوراتشان شد اما چنانچه به موقعیتی مخالف و متضاد آن دستورات برخوردیم، چه باید کنیم؟! برای پاسخ به این پرسش، به بخش اول بازگردیم و مخاطبانمان، یعنی مشغولان و قائلان به اصالت اخلاق را بشناسیم.

بنا به آنچه پیش از این آمد، اینان، راه چاره را در دین یا قانون نمی‌یابند و نمی‌توانند که بیابند. بنابراین لازم است که تکلیف‌مان را با اخلاق روشن کنیم اما پیداست که به‌وسیله قانون یا دین نمی‌توان چنین کرد.

پس بحث از ماهیت اخلاق، ذاتی بودن خوبی‌ها و بدی‌ها، اشتراک آنها میان آدمیان و واقعیت داشتن یا دستور بودن این احکام، جز بحثی فلسفی نمی‌تواند باشد. بحثی فلسفی که منشأ تمام علوم، همان عقل خود بنیاد، عقلی که فقط مبتنی بر خود و متکی بر توان خود عمل می‌کند، تکلیف را روشن می‌کند یا می‌تواند که چنین کند.

علاوه بر این، شهود و تجربیات ما نیز نشان می‌دهد که تنها با اتکا بر قانون یا دین نمی‌توان اخلاق و احساسات اخلاقی‌مان را کتمان و سرکوب نماییم. حتی اگر به بهانه‌ی قانونی نبودن نمره ندادن به دانش آموز ضعیف، چشم بر مشکلات معیشتی او ببندیم، یا فقط بنا به دستور عمل کرده و به غیرنظامیان آتش بگشاییم، حسی در ما و در وجدان ما خواهد جنبید و ما را راهی برزخی بی‌انتهای خواهد کرد.

یکی از منشاهای فلسفه، شناخت ارزش‌هاست نوشته‌اند

نسبت اخلاق با فلسفه

علاوه بر اینکه ما در بحث از "اخلاق حرفه‌ای" روش فلسفی را بنا به استدلال‌های بالا بر می‌گزینیم، باید بدانیم که از این هم فراتر، علم اخلاق، در ذات و ماهیت خود، شاخه و مبحثی از فلسفه است. برای درک این موضوع باید اشاره‌ای به پدیداری و منشأ فلسفه بیندازیم و کلیت وجودی فلسفه را بفهمیم. یعنی بدانیم که فلسفه در ذات خود چیست و چه اجزا و ترکیباتی دارد.

بحث از چیستی فلسفه، "فرا فلسفه" یا "متافلسفه" نامیده می‌شود. اگر فلسفه را با عینک و روش فلسفی بنگریم، سه مسئله و سه بهانه برای آغاز و تبلور آن می‌یابیم.

فلسفه ابتدا حول مسئله هستی‌شناختی و جایگاه انسان در هستی شکل گرفت و بعدها مسئله‌ی اصلی آن، معرفت‌شناسی، یعنی چیستی فهم و دانش شد و در همین خلال مسئله‌ی چیستی ارزش و ارزش‌شناسی نیز در دل مباحث هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی ظهور کرد (۱۰). اخلاق، ذیل مبحث ارزش‌ها، در کنار زیبایی‌شناسی قرار می‌گیرد. به دیگر بیان، اخلاق یکی از ارزش‌هاست به همین مناسبت بحثی فلسفی است و دارای ماهیتی فلسفی.

مرحوم دکتر شرف‌الدین خراسانی، بزرگ‌ترین متخصص فلسفه باستان

بر ساخته شود. یعنی میزهای‌ی که وجود خارجی ندارند تخیل شود (۷). تمام این مراحل در فهم، برکنار از مراحل و مقاطع فیزیکی و فیزیولوژیکی، به قول و بنا به استدلال کانت، از مجرای مقولاتی می‌گذرند که تمام آدمیان دارا هستند و در عقل تمامشان وجود دارد. مقولاتی مانند زمان و مکان، عینک‌ها و واسطه‌هایی هستند که عقل از مجرا و به‌وسیله آنها به‌سوی فهم سیر می‌کند (۸).

بحث از اخلاق، بحثی فلسفی و عقلی است.

بنا بر وجود همین مقولات، علاوه بر اشتراک کلی در ذات انسان‌ها، آدمیان ادراکات و دانسته‌های پیشینی و ماتقدمی دارند که در همه‌شان یکسان است. مثلاً همه‌ی آدمیان قطعاً به محال بودن جمع نقیضین اعتراف دارند و می‌پذیرند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد.

این دانسته‌ها و دانسته‌های بدیهی که در ذات انسان‌ها مشترک است، همانی است که ارسطو را بر آن داشت تا بر مبنای‌شان علم منطق را بنا کند. علم منطق شامل روش‌های همه‌پذیر و بدیهی است که می‌توانیم به مدد آنها از بدیهیات و دانسته‌های پیشینی با علاوه کردن تجارب و شهود حسی جدید، به استنتاج‌ها و فهم‌های جدیدی برسیم.

این احکام عقلی، همان بدیهیات همه فهم و مشترک العام، دو گونه‌اند. اول احکام پیشینی یا ماتقدم هستند و نوع دوم، احکام پسینی یا تجربی. احکام پیشینی یا ماتقدم همان‌ها هستند که در بالا بدان اشارت رفت یعنی احکامی که همگی به اتفاق، مجهز به دانستن آنها هستیم اما احکام پسینی برخلاف دسته اول، بر تجربه و شهود مبتنی هستند یعنی برخلاف احکام پیشینی که مقتضای عقل و ذاتی آن است، به مدد به‌دست آوردن تجربیات حسی حاصل می‌شوند و بدین سبب وابسته و منوط به تجربه‌اند. البته ارتباط احکام پسینی با تجربه، رابطه‌ی مستقیم و یک به یک نیست بلکه این گونه احکام بر اساس انتزاع از انباشت تجربیات حاصل می‌شوند با این تفاوت که تجربیات حاصل‌کننده این احکام بر همگان میسر است و در دسترس هستند. حتی اگر در دسترس هم نباشد، برای دیگران قابل فهم هستند. مثلاً رابطه‌ی علی و معلولی، یک حکم پسینی است یعنی بنا به تجربه‌های انبوه، آدمیان دریافته‌اند که هر معلولی محتاج علتی است و هیچ پدیده‌ای بدون علت اتفاق نمی‌افتد.

همین پسینی بودن مفهوم علیت است که موجب مناقشات مهم و دراز دامن دیوید هیوم گردید (۹). هیوم وجود رابطه علی را منکر شده و اعتقاد به آن را به کارکردی روان‌شناختی تقلیل داد. او مدعی شد که تنها بنا بر عادت است که هر معلولی را برخاسته از علتی می‌دانیم. مثلاً این عادت ما به طلوع خورشید از مشرق است که به ما این امکان را می‌دهد تا به پیش بینی طلوع خورشید فردا بپردازیم، بنابراین دلیل که تجربیاتمان چنین حکمی را عادتاً موجب شده‌اند.

با این تفصیل، چون به بحث مورد نظرمان بازگردیم، راهی جز فلسفه برای ارزیابی اخلاقی‌مان نمی‌ماند. برخی اعتقاد دارند که احکام اخلاقی و مفاد کلی آن به‌صورت پیشینی در عقل وجود دارند و برخی دیگر آنها را پسینی می‌دانند. اگر احکام عقلی را مندرج در عقل بدانیم، تکلیف‌مان با مرورگر نحل‌ها و ادیان و مذاهب روشن خواهد بود چون همه را با همین میزان، و به اعتبار تناسب یا عدم تناسب با این احکام می‌سنجیم، بر می‌گزینیم یا رد می‌کنیم.

اما اگر احکام اخلاقی را پسینی بدانیم و بر این باور باشیم که ما به تجربه، خوبی و بدی اعمال، و خیر و شر افعال را در می‌یابیم، می‌توان مدعی شد که اخلاق، امری نسبی است و از جایی به جای دیگر، از زمانی به زمان دیگر

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

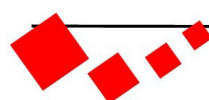
هفته‌نامه غیربرخط
اراده ملت

شماره ۶۸
۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

در ایران، معتقد بود که یکی از منشأهای فلسفه، شناخت ارزش‌هاست. اینکه یک چیز چرا ارزشمند است و ارزشمندی ذاتی است یا عرضی، خود ارزش و عمل ارزش‌گذاری ماهیتاً چیست و چگونه باید باشد (۱۱). اخلاق هم بر اساس ارزش‌گذاری اعمال به وجود می‌آید چنان‌که عمل نیک را واجد ارزش و عمل بد را بی‌ارزش می‌دانیم.

البته ناگفته نماند و لازم به تذکر است که این ارزش‌گذاری اخلاقی در دو حوزه دیگر نیز می‌تواند مطرح شود. مثلاً معرفت و شناخت به ارزش‌های اخلاقی، امکان و ماهیت آن در معرفت‌شناسی، و جایگاه هستی‌شناسی این ارزش‌ها در جهان واقعی یا اعتباری بودن آنها، یا آن چنان که افلاطون ارزش‌ها را معادل اصل و اساس جهان، در قالب مُثُلِ اعلی می‌داند، در متافیزیک و هستی‌شناسی مورد بررسی قرار می‌گیرد. مثلاً می‌توانیم در حوزه‌ی معرفت‌شناسی این بحث و پرسش را مطرح کنیم که شناخت و معرفت به اخلاقیات و ارزش‌های اخلاقی در حوزه زندگی حرفه‌ای ممکن هست یا نه؟ اگر ممکن است به چه نحو؟ یا شاید این ارزش‌ها ارزش‌هایی اعتباری هستند و وجود خارجی ندارند که در این صورت بحثی هستی‌شناسانه در مورد اخلاق حرفه‌ای مطرح کرده‌ایم. البته در حوزه‌ی ارزش‌شناسی، علاوه بر ارزش‌های اخلاقی و زیباشناسانه، نوعی دیگر از ارزش‌ها وجود دارند که ارزش‌های «مصلحت‌اندیشانه» نامیده می‌شوند (۱۲). اما این نوع ارزش‌ها، محل بحث مادرباره‌ی اخلاق حرفه‌ای نیستند گرچه می‌توان بحث مستوفایی از این جهت نیز صورت داد و حرفه‌ای‌گری را از منظر ارزش‌های مصلحت‌اندیشانه وارسید.

برای شناخت نیکی‌های ذاتی، یعنی آنچه در نفس الامر و در ذاتشان امری پسندیده و نیکو هستند، نیازمند آنیم که از قبل، موضع فلسفی خود را مشخص کرده باشیم.

درباره اینکه چرا از منظر «مصلحت‌اندیشانه» و ارزش‌های این سنجی، حرفه را بررسی نمی‌کنیم، فقط به این نکته اشاره می‌کنم که ارزش‌های «مصلحت‌اندیشانه» چنان‌که از نامشان پیداست، می‌توانند اعتباری یا واقعی باشند، به شرط آنکه مصلحت ما را تأمین کنند، در حالی که از ابتدای این نوشتار مسئله‌ی ما بررسی اخلاقی حرفه‌ای‌گری بوده. برای توضیح بیشتر لازم است به تفاوت «علم اخلاق» و «فلسفه‌ی اخلاق» نظر دقیق‌تری بیندازیم.

تمایز و تفاوت فلسفه اخلاق با علم اخلاق

تفاوت فلسفه اخلاق با علم اخلاق، چیزی شبیه به همان است که در باب تفاوت «اخلاق هنجاری» و «فرا اخلاق» بیان کردیم. علم «اخلاق»، بنابر مقتضای علم‌بودنش، آگاهی و معرفت به مجموعه‌ای از احکام اخلاقی است. اطلاع از اینکه چه عملی نیک و چه عملی بد است. حال این «نیکی» و «بدی» می‌تواند چنان‌که در «اخلاق الهیات» وجود دارد، اعتباری و دستوری بر مبنای دستور دین باشد، یا نیکی‌های ذاتی. برای شناخت نیکی‌های ذاتی، یعنی آنچه در نفس الامر و در ذاتشان امری پسندیده و نیکو هستند، نیازمند آنیم که از قبل، موضع فلسفی خود را مشخص کرده باشیم. یعنی جایگاه اخلاق در هستی را و اینکه آیا واقعاً این نیکی‌ها و بدی‌ها وجود دارند یا نه را، و علم به اینکه این نیکی‌ها و بدی‌ها چگونه منجر به عمل صالح و فضایل اخلاقی می‌شوند را مشخص کرده باشیم. گرچه این بحث کاملاً فلسفی است، اعم حکمای اسلامی آن را در قالب «حکمت عملی» گنجانده و فلسفی ساخته‌اند. اما چون این فلسفی‌سازی - به معنای دست‌ساز و جعلی - بر انگاره‌های ما تقدم فلسفی

مبتنی است، در بحث از «اخلاق حرفه‌ای» به کارمان نمی‌آید، دلیل آن هم واضح است. حرفه، مسئله‌ای هستی‌شناسی یا معرفت‌شناسی نیست بلکه شأنی از شئون انسانی و اجتماعی است.

بنابراین، نه تنها در بحث از «اخلاق حرفه‌ای» از «علم اخلاق» کمک نمی‌گیریم بلکه دقیقاً به همین دلیل به سراغ نگاه «مصلحت‌اندیشانه» نیز نخواهیم رفت. یعنی به این دلیل که «مصلحت‌اندیشی» بر مفروضات و مواضع هستی‌شناسانه استوار است.

علاوه بر این، مصلحت‌شناسی و شناسایی ارزش‌های آن گونه، در بحث از حرفه موضوعیت ندارد چرا که اگر مصلحت در حرفه را بسنجیم، پیداست که عمل به وظیفه‌ی حرفه‌ای به صلاح است. در این صورت تعارضی به وجود نمی‌آید و مسئله‌ای پیش نمی‌آید که در پی حل آن باشیم.

فراموش نکنیم که در بحث «اخلاق حرفه‌ای»، به دنبال آن هستیم که به قواعدی عقلانی برای حل تعارضات اخلاقی و حرفه‌ای دست یابیم.

نتیجه و فرجام: اخلاق گرای فلسفی

بنابر آنچه تاکنون گفته شد، قصد داریم به بحث از «اخلاق حرفه‌ای» بپردازیم به این معنا که بدانیم و به فهم آوریم که چگونه در هنگام تعارض احکام و کلیات اخلاقی پذیرفته شده‌ی ما با وظایف و دستورات حرفه‌ای، تصمیم‌گیری کنیم.

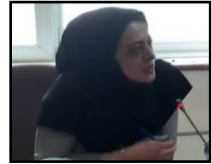
از فلسفه، آن هم از «فلسفه اخلاق» می‌گوییم چون هم ریشه‌ای تر است و هم مبدع امور، هم از نیکی و بدی تا فضیلت و ردیلت را می‌کاود و هم مبتنی بر عقلانیت خود بنیاد است و وابستگی‌ای به قانون یا دین ندارد.

مآخذ و پانوشت‌ها:

۱. نک: ادو، پی‌یر، فلسفه باستانی چیست؟ ترجمه‌ی عباس باقری، تهران، نشر علم، چاپ سوم، ۱۳۸۹ ش. ادو در این کتاب و در دیگر آثارش، هدف اولیه‌ی فلسفه را در دوره باستان، یافتن روش زندگی دانسته. به اعتقاد وی، این هدف در دوره‌های بعد با فراز و فرود تاریخ و پیدایش مسائل جدید به حاشیه رانده شده در حالی که ذات و اصل اساسی فلسفه بوده و هست.
۲. برای دیدن موارد گوناگونی از این دست، نک: ناس، جان بی، تاریخ جامع ادیان، ترجمه‌ی علی اصغر حکمت، تهران، انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۹۰ ش
۳. عقلانیت و استدلالگرایی علاوه بر اینکه از مقتضیات انسان دوره‌ی مدرن است، وظیفه و ذات فلسفه هم هست. در این مورد نک: ملکیان، مصطفی، در رهگذار باد و نگهبان لاله، تهران، نشر نگاه معاصر، چاپ سوم، ۱۴۰۰ ش، صص ۲۹ بپ
۴. برای بررسی این دیدگاه نک: مجتهد شبستری، محمد، نقدی بر قرائت‌های رسمی از دین، تهران، نشر طرح نو، ۱۳۸۴ ش؛ نیز: ارکون، محمد، تاریخ‌مندی اندیشه اسلامی، ترجمه‌ی رحیم حمداوی، تهران، نشر نگاه معاصر، ۱۳۹۲ ش
۵. برای بسط این دیدگاه و برای مطالعه‌ی ادله‌ی وابستگی فهم دین به معرفت بشری، و در نتیجه، بشری بودن پدیدار دین، مجازاً از پدیده‌ی نفس الامری آن، نک: سروش، عبدالکریم، بسط تجربه نبوی، تهران، نشر صراط، چاپ پنجم، ۱۳۸۵ ش و نیز: همو، صراط‌های مستقیم، همان انتشارات، چاپ هشتم، ۱۳۸۷ ش
۶. نک: هالم، هاینس، غنوصیان در اسلام، ترجمه‌ی احسان موسوی خلخالی، تهران، نشر حکمت، ۱۳۹۳ ش
۷. برای دیدن شرح نمونه‌ای از چنین تبیینی از کارکرد عقل، نک: مقاله‌ی «ابن سینا» نوشته‌ی شرف الدین خراسانی در دائرة المعارف بزرگ اسلامی، جلد ۴، به خصوص بخش «نظریه شناخت و وران‌شناسی»
۸. برای شرح مختصر و مفیدی از دیدگاه کانت نک: مجتهدی، کریم، فلسفه نقدی کانت، تهران، نشر امیر کبیر، ۱۳۹۰ ش
۹. برای مطالعه‌ی آرا دیوید هیوم نک: کاپلستون، فردریک چارلز، تاریخ فلسفه، فیلسوفان انگلیس از هابز تا هیوم، جلد ۵، ترجمه‌ی امیر جلال الدین اعلم، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۸ ش، صص ۲۹۵ بپ.
۱۰. نک: کریل، ریچارد، بیابید فلسفه بورزیم، ترجمه‌ی محمد کیوانفر، قم، انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۳ ش، صص ۳۷ بپ
۱۱. نک: مقاله‌ی «افلاطون»، نوشته‌ی شرف الدین خراسانی، دائرة المعارف بزرگ اسلامی، جلد ۹

۱۲. Expediental value

تحریم و استهلاک و هدر رفت انرژی

فاطمه امامی

Femami53@gmail.com

برای کاهش مصرف انرژی، باید صنعت به روز شود و ماشین آلات فرسوده کنار گذاشته شود. تجهیزات به روز نشده هم مصرف انرژی بالاتری دارند و هم میزان تولید کمتری. و این باعث می شود که کارخانه ها زمان بیشتری برای تولید مورد نظر صرف می کنند. تحریم باعث کاهش روند تعویض به موقع ماشین آلات صنعتی می شود که خود باعث مصرف انرژی زیاد و افزایش مصرف برق در صنعت می شود که به دنبال آن کاهش تولید و تبعات منفی دیگر خواهد داشت.

تا زمانی که کارخانجات و صنعت به دلیل کاهش توان خرید و یا تحریم نتوانند ماشین آلات خود را بروز کنند شاهد هدر رفت انرژی و کاهش میزان تولید و اضافه کاری های مداوم و خارج از روال در میان کارگران زحمتکش خواهیم بود به عبارت دیگر کارخانجات برای جبران کاهش تولید دستگاه های فرسوده و با مصرف بالای خود، از نیروی کار خویش، کار بیشتری می خواهند و مسائل و تبعات مالی حاشیه ای خواهد داشت. تنها راه خروج از این بن بست کنار گذاشتن ماشین آلات فرسوده و مدیریت بهینه انرژی می باشد. حالا اگر برای خرید دستگاه ها و ماشین آلات جدید به این شکل اقدام شود که دست دوم از کشورهای دیگر خریداری گردد، در واقع همان دستگاه های با مصرف انرژی بالاست که کشورهای توسعه یافته آن را برای رعایت استانداردهای محیط زیستی و کاهش انرژی کنار گذاشته اند و متأسفانه ما خریدار آن شده ایم. تا زمانی که به روزترین و بهترین دستگاه ها خریداری نشود ما همچنان مشکل کمبود انرژی و آلودگی محیط زیست را از این مسیر تحمل خواهیم کرد.

کشورهای توسعه یافته در مسیر پیشرفت تکنولوژی به این مفهوم رسیده اند که برای بقای خود و کشورشان باید در مسیر درست مصرف انرژی و کاهش آلودگی محیط زیست قدم بردارند و این کار با شعار محقق نمی شود. آنها صنعت و تکنولوژی خود را در مسیر بقای محیط زیست خویش قرار داده اند و این کار در صورتی امکان پذیر است که در چرخه رونق اقتصادی قرار بگیریم. به عبارت دیگر کشوری که در فقر اقتصادی به سر می برد، نمی تواند در این مسیر قدم بگذارد. تمام کارخانه های صنعتی و تولیدی در آن کشور باید در آن مسیر قرار گیرند. به طور مثال کارخانه های خودروسازی و سایل و ابزار و ماشین های خط تولید برای رسیدن به این هدف با بالاترین تکنولوژی در پایین ترین مصرف انرژی باید باشند و این امر مستلزم این است که ماشین آلات خود را تعویض و نو کنند که این کار هم باعث کاهش مصرف انرژی و هم کاهش ساعات کاری کارگران خط تولید می شود. این امر مهم شامل تمام صنایع از جمله غذایی، نساجی، خودرو و... می شود.

تا زمانی که کارخانجات و صنعت به دلیل کاهش توان خرید و یا تحریم نتوانند ماشین آلات خود را بروز کنند شاهد هدر رفت انرژی و کاهش میزان تولید و اضافه کاری های مداوم و خارج از روال در میان کارگران زحمتکش خواهیم بود

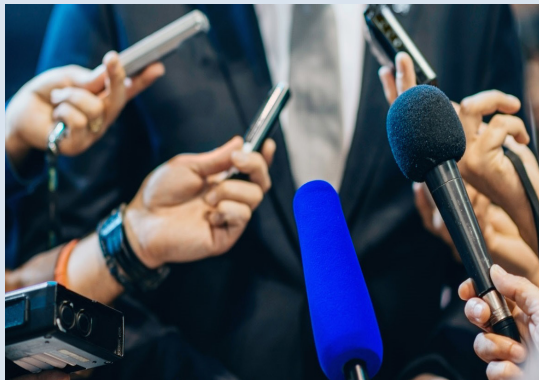
هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

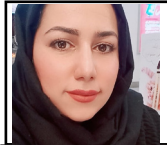
گفتگو

پیمان حاج محمود عطار، حقوقدان در گفت و گو با اراده ملت تشریح کرد:

فعالیت خبرنگار طبق فریضه امر به معروف و نهی از منکر است

بازداشت دو خبرنگار روزنامه های شرق و هم میهن کاملاً غیر قانونی است

فائزه صدر

Faehsadr7@gmail.com

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

ضد امنیتی" را دارد. اگر عموم احکام و آرای دادگاه های انقلاب ایران در چند دهه گذشته تا امروز بررسی شود، متوجه می شویم بیشترین مواد قانونی که بر اساس آن ها متهم یا متهمین محکومیت تعزیری گرفتند با همین دو ماده قانونی، فعالیت تبلیغی علیه نظام اسلامی و اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرائم امنیتی بوده است. مواد دیگری از جمله افساد فی الارض، بغی و محاربه هم از مواردی است که دادرها و دادگاه های انقلاب با استناد به آن عناوین، از مجازات سنگین اعدام تا حبس های طولی المدت را برای متهمین تعیین می کنند.

نکته مهم این است که در اعمال مواد قانون کیفری که قوانین جرائم عمومی مانند قتل، خیانت در امانت، کلاهبرداری، توهین و افترا و... است و چه در جرائم امنیتی مانند فعالیت تبلیغی علیه نظام، جاسوسی و افساد فی الارض و... شروط و ارکانی در متن ماده قانونی پیش بینی شده است و چنانچه رفتار فیزیکی شخص متهم با ارکان متشکله مندرج در ماده قانونی مطابقت نداشته باشد، قاضی و ضابطین دادگستری مجاز به تعقیب کیفری متهم، محاکمه و مجازات وی نخواهند بود. در برخی از موارد مشاهده شده که به رغم آنکه رسیدگی مراجع امنیتی و قضائی به اتهامات برخی از متهمان امنیتی با ارکان متشکله مندرج در ماده قانونی هماهنگی ندارد و بعضاً مورد ایراد و کلای مدافع متهمین و یا خود متهمین قرار می گیرد، ولی مراجع قضائی توجیهی به ایرادات متهمین و وکلای مدافع آن ها، اساتید و صاحب نظران حقوق جزا و جرائم امنیتی نمی کنند و متأسفانه گویی رفتارها سلیقه ای است.

آیا مراجعی وجود دارد که در موارد مشابه دادخواهی شود و از میزان اتهامات وارده کاسته شود؟

خوشبختانه در بسیاری از موارد چون ایرادات وارده به میزان اتهامات، کیفیت اتهامات و عدم انطباق رفتار متهمین با عناوین مجرمانه بالاست و مورد توجه قاضی رسیدگی کننده نبوده، در مرحله تجدید نظر یا در دیوان عالی کشور این ایرادات مورد توجه قضات مقام بالاتر قرار گرفته و شاهد تبرئه برخی از متهمان یا کاهش قابل توجه مجازات آنان در مراحل بعدی بودیم. می توان موارد بسیاری را ذکر کرد که پرونده به چنین مسیری افتاده و از میزان اتهامات کاسته شده است. از لحاظ سیاست قانون گذاری شاهد آن هستیم که در پیکره قوانین

اراده ملت، فائزه صدر: بعد از درگذشت مهسا امینی؛ الهه محمدی و نیلوفر حامدی، از طرف روزنامه های هم میهن و شرق، برای تهیه خبر و گزارش به محل اعزام شدند. این دو خبرنگار جوان طبق رسالت حرفه ای خود وقایع رخ داده و مراسم تدفین مرحوم امینی را پوشش دادند. به دنبال اعتراضات گسترده ای که پس از مرگ مهسا امینی شکل گرفت، موج بازداشت ها شروع شد. نیلوفر و الهه نیز به جرم تهیه عکس و اخبار بازداشت شدند. این دو از مهرماه سال گذشته به جرم اطلاع رسانی در بازداشت موقت به سر می برند. در پرونده ای که برای این دو خبرنگار تشکیل شده اتهام آن دو همکاری با دُول متخاصم عنوان شده است. اتهامی سنگین، بازداشت موقت یک ساله، ارجاع پرونده به دادگاه های انقلاب و برگزاری جلسات غیرعلنی، پرونده این دو خبرنگار را به یکی از عجیب ترین و پر ابهام ترین پرونده های دستگاه قضائی کشور تبدیل کرده است. اراده ملت به مناسب روز خبرنگار در گفت و گویی با پیمان حاج محمود عطار، به بررسی این موضوع پرداخته که در ادامه می خوانید:

اتهامات مندرج در پرونده نیلوفر حامدی و الهه محمدی طبق کدام قوانین توضیح داده می شود؟ آیا دستگاه قضائی می توانست نگاهی متفاوت به این پرونده داشته باشد؟

در مراجع قضائی، در حیطه امور امنیتی دو ماده از قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات، بیشتر مورد استناد است.

اولین ماده قانونی، ماده ۵۰۰ قانون تعزیرات تحت عنوان مجرمانه ی "فعالیت تبلیغی علیه نظام اسلامی" است. دومین مورد ماده ۶۱۰ همین قانون است که عنوان مجرمانه "تبانی و اجتماع در ارتکاب جرائم

هفته‌نامه غیربرخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

کیفری و قوانین پارلمانی برخی قوانین خاص وجود دارد که برای مراجع قضائی و امنیتی نسبت به قانون تعزیرات در اولویت بیشتری قرار دارند. وجود نگاه امنیتی، فعالان برخی از مشاغل را با ریسک بالایی روبه‌رو کرده به‌ویژه در حوزه تهیه خبر، همواره خطر اتهامات امنیتی خبرنگاران و روزنامه‌نگاران را تهدید می‌کند. قانون چگونه حوزه مطبوعات، رسانه‌ها و خبرنگاران و روزنامه‌نگاران را از اتهامات امنیتی مصون نگه می‌دارد؟ برخی از پیشه‌ها و مشاغل خاص؛ از جمله اساتید دانشگاه، وکلا، کنشگران حقوق بشر، روزنامه‌نگاران و خبرنگاران که با حسن نیت و در راستای وظایف شغلی خود کار می‌کنند و فعالیت صنفی و شغلی آن‌ها به بیان حقوق دانان "بدون سوء نیت مجرمانه" است، معمولاً بیشتر مورد اتهام قرار می‌گیرند.

در این موارد قانون‌گذار فعالیت‌های این‌گونه افراد را در قالب جرم سیاسی دانسته و به‌هیچ‌عنوان به مراجع امنیتی، انتظامی و قضائی اجازه نمی‌دهد. تا با توجه به وجود قوانین خاص از جمله قانون جرائم سیاسی و قانون جرائم مطبوعاتی و قانون آزادی انتشار اطلاعات و سایر قوانین مشابه، رفتارهای خیرخواهانه این افراد را به جایی مثل دادگاه انقلاب بکشانند. در دادگاه‌های انقلاب، معمولاً سخت‌گیری بیشتر است و احکام سنگین‌تر است. آقایان قضات در این دادگاه‌ها با نگاه‌هایی سخت‌گیرانه به پرونده‌ها رسیدگی می‌کنند.

باید این‌طور به مسئله نگاه کرد که فعالیت این مشاغل نیز بر طبق فریضه امر به معروف و نهی از منکر است. اطلاع رسانی در رسانه‌های گروهی، تذکر به کارگزاران نظام و آگاهی بخشی به جامعه نباید در قالب فعالیت تبلیغی علیه نظام اسلامی یا تبانی و اجتماع برای ارتکاب به جرائم امنیتی و یا سایر عناوین مجرمانه تعریف شود.

بر فرض محال که این افراد مرتکب رفتاری شوند که منطبق با خواسته‌های حکومتی و دولتی نیست، اتهام احتمالی آنان نباید با انگ

امنیتی باشد. دادگاه‌های جرائم مطبوعاتی یا دادگاه‌های جرائم سیاسی که دادگاه‌های دادگستری و جرائم عمومی هستند با حضور هیئت منصفه که نمایندگان اکثریت صنوف جامعه است باید به این جرائم رسیدگی کند و در صورت احراز سوء نیت، متهم برابر با قوانین مربوطه، محاکمه و مجازات شود.

اما با وجود چنین قوانین مترقی و پیشرفته‌ای که قانون‌گذار ایران آن‌ها را تصویب نموده و شورای نگهبان بر شرعی بودن آن‌ها صحه گذاشته‌است، متأسفانه شاهد برخوردهای سلیقه‌ای هستیم و بعضاً هرگونه انتقاد خبرنگاران، وکلا و اساتید دانشگاه و کنشگران حقوق شهروندی جزو موارد اتهامات امنیتی مواد پیش گفته از قانون تعزیرات محسوب می‌شود و پرونده‌ها در این مسیر پیگیری می‌شوند.

این شیوه رسیدگی بارها و بارها مورد انتقاد قرار گرفته است؛ اما برخی از قضات دادرها و دادگاه‌های انقلاب به این انتقادهای علمی، قانونی و دلسوزانه توجه نمی‌کنند و احکامی سنگین و خلاف اصول برای متهمین جرائم مطبوعاتی و سیاسی صادر می‌کنند.

به‌عنوان یک حقوق دان، بازداشت یک‌ساله خانم‌ها الهه محمدی و نیلوفر حامدی را قانونی می‌دانید؟

خیر، یک سال بازداشت دو خبرنگار روزنامه‌های شرق و هم میهن کاملاً غیرقانونی است. اینجانب و دیگر همکاران من بارها و بارها در رسانه‌ها، سوء جریان انجام‌یافته توسط مراجع مربوطه در بازداشت این دو فعال رسانه‌ای تا به امروز را مورد انتقاد قرار داده‌ایم و با استناد به مواد قانونی از قانون مجازات اسلامی، قانون آیین دادرسی کیفری و سایر قوانین مرتبط، انتقاد اتمان بر نحوه رسیدگی به پرونده خانم‌ها نیلوفر حامدی و الهه محمدی را به مراجع ذی‌ربط انتقال داده‌ایم؛ ولی متأسفانه قاضی رسیدگی‌کننده، آقای صلواتی است که ایشان توجهی به انتقادات ندارند.

رضا فضلعلی، دانشجوی دکتری علوم سیاسی (مسائل ایران) و کنشگر سیاسی در گفتگو با اراده ملت تشریح کرد:

حاکمیت وقتی مشروعیت دارد که نیازهای جامعه را درک کند

فاطمه قدم

fatemehghadam56@gmail.com

باشد و چگونه باید رفتار کند. ولی آنچه که به ذهن من متبادر می شود این است که بدانیم اصولاً حکومت برای چیست و دولت ها برای چه چیزی می آیند؟ بدون شک حداقل امروزه برای رفع مشکلات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آسایش مردمشان می آیند.

شاخص های حکومت خوب و بد چیست و مثال هایی از حکومت خوب و بد در دنیای امروز بزنید.

مهم ترین شاخص این است که حکومت خوب باید به گونه ای باشد که در تصمیماتی که می گیرد، پایدار باشد. تصمیماتش در بلندمدت برنامه ریزی داشته باشد، مدیریتش عقلانی باشد، منافع عموم را در بر بگیرد. امنیت از نظر اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی به وجود آید. آنچه که از نظر بنده خیلی اهمیت دارد این است که شهروند خود را دولت بداند، نه اینکه شهروند بگوید که دولت این کار را کرد، بلکه به نظر من باید بگوید حاکمیت من، دولت من، این کار را کرد. وقتی اینجا من وسط بیاید؛ یعنی اینکه دولت و مردم یکی هستند. بنابراین وقتی حاکمیت خوب باشد در آن دموکراسی وجود دارد. شاید یکی بگوید که دموکراسی یک واژه غربی است و معنای غربی دارد، بسیار خوب جهانی شدن نیز یک واژه غربی است و از غرب وارد شده است و هر دو این ها خوب هستند. پس یک حکومت خوب در ابتدا باید آینده نگر باشد، برنامه ریزی اش مدت دار باشد، پایدار و با ثبات باشد، به دنبال منافع عموم مردم باشد، شفافیت در کار خود داشته باشد، خواهان عدالت برای همه باشد. تقسیم قدرت و ثروت در واقع عادلانه انجام شود، نه به خاطر روابط، قومیت گرایی، قبیله گرایی یا گروه گرایی؛ بلکه باید حاکمیت ابتدا خودش در عمل قانون گرا باشد که از مشخصات حکمرانی خوب است. همچنین مسئولیت پذیری نیز خیلی مهم است و اینکه مردم را ببینند، بشنوند و خواسته ها و نیازشان را درک کند.

البته باید گفت که احزاب قوی نیز نقش مهمی دارند به همین دلیل در یک حاکمیت خوب گروه هایی هستند که می توانند حاکمیت را در جایی که نیاز است نقد کنند و در سیستم حضور داشته باشند تا کار بهتر انجام شود. پویایی، تعامل با دیگر بازیگران از ویژگی های حاکمیت خوب است. حاکم خوب دوست خود را نگه می دارد و به دنبال تعامل با دشمن است از تمامی فرصت ها و تهدیدها برای پیشبرد اهداف خود استفاده می کند. یک حاکمیت خوب در واقع باید مشروعیت داشته باشد. اما چه زمانی مشروعیت دارد؟ زمانی که نیازهای جامعه را درک کند، افراد جامعه را ببیند، صدای آنها را بشنود، یعنی خود را از مردم و برای مردم بداند،

اراده ملت، فاطمه قدم، این روزها صحبت از حکمرانی خوب، نسبت به سالیان گذشته پررنگ تر شده است و همه اقشار به خصوص دهه ۸۰ و ۷۰ صحبت از شاخص های یک حکومت خوب می کنند به همین منظور اراده ملت با رضا فضلعلی در خصوص اقدامات لازم برای رسیدن به حکمرانی مطلوب در ایران به گفتگو نشسته است که در ادامه می خوانید:

حکومت را تعریف کنید و اینکه تاریخچه بحث حکومت خوب و بد به چه زمانی بازمی گردد؟

بشر با گذشت زمان و پیچیدگی زندگی، به مرور زمان نیاز به داشتن یک حکومت را حس کرد تا با داشتن قانون بین خود و دیگران امنیت و هماهنگی به وجود آورد. در حقیقت بشر طبق خواسته خود، خودش را محدود کرد. بر این اساس انسان ها با وجود آمدن دولت ها محدود شدند تا روابط بین آنها بر اساس اصول و قوانینی باشد، ولی تا چه حد موفق شدند یا نه، این خود جای بررسی و تحلیل دارد! پس انسان ها با انتخاب حاکمیت خواستند که سرپرست داشته باشند تا با شرایطی با هدف آسایش و آرامش اطاعت کنند. خوب، به تدریج این سؤال مطرح شد که «راستی نهادی که به عنوان دولت یا حکومت به وجود آمده است، دارای چه ویژگی هایی باید باشد» و این موضوعی است که مسلماً بین اندیشمندان گذشته و حال اختلاف دیدگاه های متفاوتی ایجاد کرده است که حاکم چه کسی می تواند

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

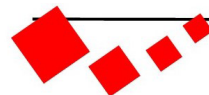
شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

آنگاه این می شود حاکمی که مشروعیت و مقبولیت دارد. مشروعیتی که به قول اندیشمندان گذشته و حال باید مشروعیت، مشروط هم باشد یعنی همان طور که من بدون تردید به عنوان یک فرد از تمامی قوانین حاکم بر جامعه تبعیت می کنم و به دیگران نیز توصیه کنم؛ حاکمیت هم بایستی به نیازهای من توجه کند که در غیر این صورت بین من و دولت فاصله می افتد، در غیر این صورت من دیگر دولت را از خودم نمی دانم و فاصله ایجاد می شود و آنگاه من و دیگری مطرح می شود، فاصله ایجاد می شود، مشروعیت یا کمرنگ می شود و یا به تدریج از بین خواهد رفت. حاکمیت دیگر حاکمیتی خوب نیست؛ لذا وقتی مشروعیت در حکومت خوب باشد، اقتدار به وجود می آید، اقتدار نه به معنای زور گویی یا به معنای انحصار گرایی یا به معنای تصمیم از طرف گروه یا فرد خاصی، بلکه اقتدار به معنای اینکه، من ملت نیاز دارم تا یک سرپرستی داشته باشم که از من باشد و من از او! داشتن اقتدار برای حاکمیت لازم است؛ اما نه اقتدار گرایی منفی!

از مشخصات حکومت خوب پویایی و انعطاف پذیری آن است که در مسائل و چالش های مختلف بتواند منعطف و پویا و عقلانی تصمیم بگیرد. همان طور که گفتیم دموکراسی یک کلمه غربی است اما باید به این توجه داشت که در دموکراسی واقعی علاوه بر اینکه به حقوق فرد اهمیت داده می شود تا جایی که به حقوق جمع ضرر وارد نکند و منافع جمع را در پیش بگیرد قابل قبول است.

درست یا غلط، نسل معترض وضع موجود را نمی خواهد و خواستار تغییر وضع است

اما در مورد شاخص حکومت بد که بهتر است بگوییم ویژگی های خوب نبودن یک حکومت چه می تواند باشد؟ اولاً که در آن دموکراسی به معنای چیزی که تعریف کردیم، وجود ندارد، نه تنها توسعه وجود ندارد بلکه اراده ای هم در عمل برای رشد توسعه دیده نمی شود. در حاکمیتی که منطق حاکم نیست، در حقیقت مسئولیت پذیری هم نیست، پاسخگو و پاسخگویی نیست، پویایی و انعطاف پذیری هم دیده نمی شود. حکومتی که در آن حقوق انسان ها در نظر گرفته نشود در واقع کرامت انسانی در نظر گرفته نشده است و نمی تواند عدالت را برای همگان اجرا کند تا از مشارکت مسئولیت پذیر همگان استفاده کند. در این نوع حاکمیت ها فاصله طبقاتی، فساد و رشوه زیاد است.

در مورد مثال از حکومت خوب و بد باید گفت که حکومت خوب در دنیا به طور کامل وجود ندارد زیرا در هر کشوری دموکراسی به طور کامل و صد در صد رعایت نمی شود اما برای مثال زدن کشورهای نظیر سوئیس، سوئد، نروژ یا ژاپن، کره جنوبی که مسلماً بدون شک اشکال های زیادی در آنها هست اما نسبت به دیگر کشورها بهتر هستند. کشورهایی با حکومت بد هم مثل کره شمالی.

برای رسیدن به حکمرانی مطلوب در ایران الویت به چه اقداماتی است؟

اوایل انقلاب رفراوندی برای جمهوری اسلامی گذاشتیم که حدود ۹۸ درصد مردم در آن وقت رأی مثبت به جمهوری اسلامی دادند و پس از آن نیز در انتخابات مختلف شرکت کردند. اما متأسفانه در دو انتخابات آخری، مشارکت پایین بود چه در مجلس و چه در خبرگان و چه در ریاست جمهوری. ریزش رأی ها نشان از عملکردها است. یعنی مردم امیدی نمی بینند، اگر عملکرد دولتمردان خوب و کشور در حال رشد و توسعه باشد. مردم بدون شک امید به آینده خواهند داشت. اما با کمال تأسف که ما در رسانه ها می خوانیم که مردم امیدی به آینده ندارند چه بابت افزایش جمعیت، چه بابت ازدواج، بابت مسکن، اشتغال و کاهش تورم و... نمی خواهم بگویم در کشور کاری نشده است اما با وجود منابع موجود

انسانی و مالی کشور عزیزمان ایران کاری که می توانسته انجام شود، نشده است. کار باید تأثیرش در زندگی روزمره ملت دیده شود.

برای رسیدن به حکمرانی مطلوب در ایران بنده الویت را در ساختار می بینم. یعنی باید انقلابی در درون حکومت رخ دهد، البته نه به معنی براندازی و دگرگونی بیرونی، بلکه انقلاب باید در درون مسئولین رده بالا به عنوان مغز متفکر حاکمیت و تصمیم گیرنده برای جامعه رخ بدهد. پس اگر تصمیم گیرندگان بخواهند ثباتی در کشور باشد و پایداری برای حکومت باشد و مشروعیت و اقتدار واقعی و مثبت ادامه داشته باشد باید انقلاب ذهنی در مسئولین کشور به وجود آید.

در ایران اگر یک حاکم بخواهد خوب باشد و حکمرانی مطلوبی داشته باشد تا برای آیندگان در تاریخ نوشته شود، باید برنامهریزی داشته باشد، آینده نگار باشد، منافع عمومی را بر منافع فردی و یا گروهی ترجیح دهد؛ آزادی به نام جنسیت، آزادی به نام اقوام، آزادی به نام قومیت ها نباید به حرف باشد بلکه باید در عمل باشد تا مردم باور کنند تا یک حاکم مشروع و مقتدر است و آنگاه مردم خود به خود در امور مشارکتی مسئولانه خواهند داشت. زیرا فرقی بین خود و دولت نمی بینند و در حقیقت امر، این شهروندان هستند که باید دولت را تشکیل دهند و دولت از شهروندان واقعی تشکیل می شود. پس الویت ها را به تغییر در رفتار، تغییر نگاه، تغییر تفکر، تغییر تصمیمات می دانم و اینکه منافع ملی همگان چه آنان که الان در قید حیات هستند چه آیندگان. پس تصمیمات باید عقلانی باشد و حرف مخالفین را حتی اگر قبول نداشته باشیم به خاطر کم شدن چالش در کشور باید شنید تا دیده شوند و التهاب در جامعه کمتر شود.

اعتراض مردم در جنبش مهسا بابت چه بود؟

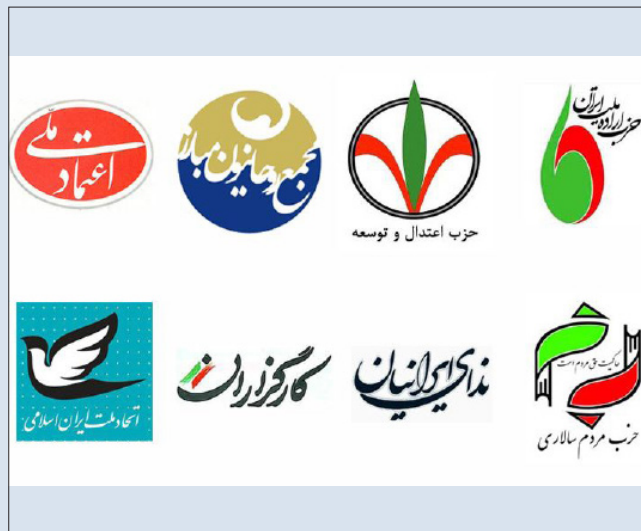
شهریور سال گذشته اتفاقی برای بانویی افتاد و ایشان جان باختند و کشور در ادامه دچار آشوب ها و اعتراضاتی شد. در سطح کشور شعارها و اعتراض هایی شکل گرفت، گویی منتظر بودند تا جرقه ای شکل بگیرد تا وارد خیابان ها شوند که ظاهراً بیشتر افراد معترض هم از دهه ۷۰ و ۸۰ بودند. البته فراموش نکنیم این دوره سنی در محیط آموزشی جمهوری اسلامی متولد و بزرگ و تربیت شده اند. به راستی این نسل مشکلی چه بود؟

زبان اعتراض به نام حجاب در جامعه مطرح شد. داخل پرانتز تا یادم نرفته این را بگویم که من در ایام محرم به خیلی از افرادی که کم حجاب هستند و در این مراسم حضور داشتند توجه کردم، این ها افرادی هستند که در ذات خود دین دارند و به امام حسین ارادت و اعتقاد دارند. بسیاری از آنها مشکل اصلی شان، از جنس اقتصادی است، همچنین یکی دیگر از مشکلات اصلی آنها این است که برخی از مسئولین رده بالای کشوری، مردم را در حرف دعوت به معروف و نهی از منکر می کنند و از پاداش در دنیای دیگری حرف می زنند، ولی فرزندان شان در کشورهای به قول ایشان متخاصم، با رفاه و بی دغدغه مالی زندگی می کنند. از نظر بنده حرف این جماعت این است که اگر خوب است چرا برای خود بر نمی تائید و اگر بد است چرا به ما توصیه می کنید و می خواهید که ما آن را اجرا کنیم این تضادهاست که آدم را آزار می دهد.

وقتی به رسانه های عمومی در ایران نگاه می کنیم همه چیز عالی به نظر می رسد، اقتصاد ما اقتصادی در حال پیشرفت و خوب است، منافع عمومی برای همه مردم جاری است، کشور در حال رشد است و وعده آینده آرام داده می شود. اما واقعیت این است که وقتی جوان امروز در یخچال خانه را باز می کند موضوع عوض می شود و دیگر در واقعیت چیز زیبایی نمی بیند؛ لذا موضوع دیگری مطرح می شود. از نگاه من، درست یا غلط، نسل معترض وضع موجود را نمی خواهد و خواستار تغییر وضع است. می بینیم در جریان بانو مهسا، معترضین، الگویشان نه اصول گرایان و نه اصلاح طلبان بودند، اصلاً الگو نداشتند، رهبر نداشتند، برنامه ای نداشتند و فقط می خواستند آن گونه که می خواهند زندگی کنند و چون حاکمیت سال ها تأکیدش بر نوع پوشش بود در کنار مشکلات موجود اقتصادی، عملکرد گشت ارشاد و اتفاقی که افتاد، زبان اعتراض و موضوع حجاب در کشور به موضوع اصلی موافقین و مخالفین تبدیل شد.

تاریخ احزاب سیاسی ایران

تاریخ احزاب سیاسی ایران (۱۲)

شبه حزب هیئت علمیه و انجمن مقدس ملی

سید حسن طباطبایی معروف به مدرس در سال ۱۲۴۹ خورشیدی در اردستان (اصفهان) متولد شد و در ۱۰ آذرماه ۱۳۱۶ به مرگ مشکوک درگذشت. همان طور که گفته شد مدرس فعالیت های سیاسی خود را از انجمن مقدس ملی اصفهان آغاز کرد. در ۱۲۸۹ هم زمان با تشکیل دوره دوم مجلس شورای ملی که پس از استبداد صغیر برپا شد، نورالله نجفی اصفهانی از سوی آخوند خراسانی و عبدالله مازندرانی به عنوان یکی از مجتهدان طراز اول به مجلس شورای ملی معرفی شد که وی نیز مدرس را برای این امر معرفی نمود و از سوی مجلس نیز پذیرفته شد. مدرس در دوره سوم نیز از تهران به نمایندگی انتخاب شد. در سال ۱۲۹۳ (۱۳۳۲ قمری) با آغاز جنگ جهانی اول، دولت ایران رسماً اعلام بی طرفی کرد، اما نیروهای روسیه، انگلیس و عثمانی، بدون توجه به این بی طرفی وارد کشور شدند و به درگیری با یکدیگر پرداختند. در ۱۲۹۵ (۱۳۳۴ قمری) بیست و هفت نفر از نمایندگان مجلس و گروهی از رجال سیاسی و مردم عادی به منظور مقابله با حمله روس و انگلیس به ایران، به طرف قم حرکت کردند و در آن شهر «کمیته دفاع ملی» را تشکیل دادند و یک هیئت ۴ نفری را برای اداره امور برگزیدند که مدرس یکی از آنان بود. پس از اشغال قم به دست روسیه، کمیته کار خود را در کرمانشاه پی گرفت.

ابتدای سال ۱۴۰۱ و بعد از پیشنهاد یکی از جوانان حزبی مبنی بر تهیه پادکست هائی در رابطه با احزاب سیاسی، این ایده در واحد انتشارات حزب اراده ملت ایران شکل گرفت که با توجه به منابع موجود، جای کتابی ساده و موجز اما کامل در حوزه تاریخ احزاب سیاسی ایران خالی است. لذا جلساتی با اساتید صاحب نظر برگزار شد تا شاید بتوانیم این نقیصه را جبران نمائیم.

بعد از ساعت ها تفکر و تعمق و بررسی الگوهای موجود، تصمیم نهایی بر این شد که کتابی در چهار جلد مجزا و بر اساس روند تاریخی به این موضوع اختصاص یابد. الگوی کار نیز نمونه کتاب های تاریخ برای جوانان و نوجوانان نشر ققنوس قرار داده شد که نشری روان همراه با توضیحات ساده و موجز داشتند.

برای اینکار گروهی پنج نفره از جوانان حزبی در قالب کارگروه تاریخ احزاب سیاسی ایران در حزب شکل گرفت و ایشان تحت نظارت یک استاد شناخته شده تاریخ، کار بررسی منابع و مأخذ را برای تدوین این مجموعه چهار جلدی آغاز کردند.

با توجه به کثرت منابع و مأخذ و وسواس هائی که معمولاً در این گونه کارها وجود دارد، فرایند تدوین این مجموعه چهار جلدی به طول انجامید. لذا بر آن شدیم با استفاده از فضایی که نشریه حزب در اختیار ما قرار می داد، بخش هایی از این کتاب را به تدریج برای خوانندگان محترم منتشر کنیم تا زمانی که متن کامل کتاب ها آماده شود.

(در بخش های قبلی این نوشتار بعد از بحث تعاریف و اصطلاحات مرتبط با احزاب سیاسی و وضعیت احزاب در قفقاز و عثمانی؛ به شکل گیری احزاب سیاسی در ایران قبل و بعد از انقلاب مشروطه پرداختیم. سپس به احزاب در مجالس مشروطه توجه نمودیم. اینک بخش دوازدهم این نوشتار تقدیم می گردد.)

بخش دوازدهم:

در بخش دوازدهم تاریخ احزاب سیاسی ایران ابتدای می پردازیم به گروه سیاسی هیئت علمیه در مجلس سوم و سپس نگاهی داریم به انجمن مقدس ملی در اصفهان.

هیئت علمیه به رهبری سید حسن مدرس

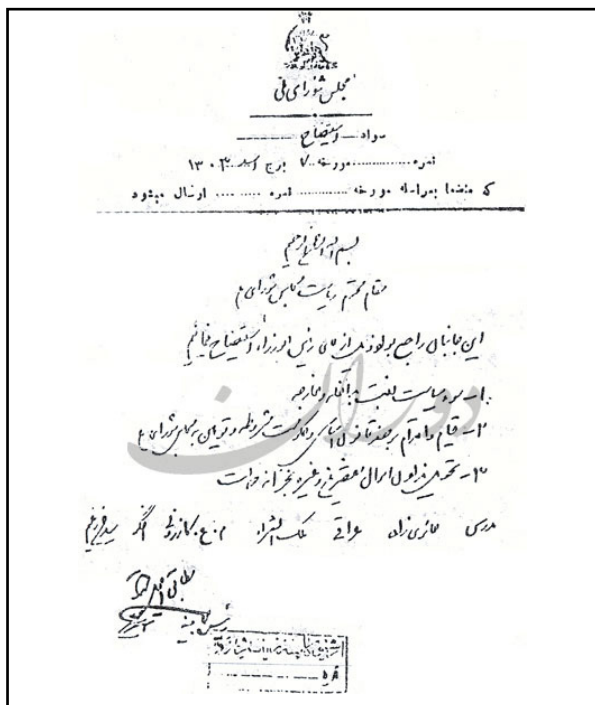
یکی از گروه های فعال در دور سوم مجلس شورای ملی (۱۲۹۳-۱۲۹۴) هیئت علمیه به رهبری سید حسن مدرس بود. گفته شده است که این گروه خود را حزب در نظر نمی گرفت و برای مقابله با حزب دموکرات ایجاد شده بود. این گروه با سیاست مرکزگرایی دولت، سکولار سازی قانون مجازات، مالیات بر دارایی، خدمت وظیفه عمومی، و حق رأی زنان مخالف بود.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

و ولایتی که نحوه انتخاب اعضای این مجمع و همچنین حدود و ثغور قدرت آن را اعلام می کرد، به نوعی این مجالس محلی را وارد ساختار حکومتی کرد.

در هیاهوی مشروطیت ایران، مردم اصفهان توانستند به رهبری آقا نجفی اصفهانی ظل السلطان - حاکم اصفهان - را از این شهر بیرون کنند. اعضای این شورا با انتخاب مردم اصفهان به شورا راه پیدا کردند و نورالله نجفی اصفهانی ریاست این شورا را بر عهده داشته است.

این انجمن بین سال های ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۶ هجری قمری یعنی از مهاجرت قم تا به توپ بستن مجلس در محل چهل ستون اصفهان تشکیل شده است و تا سه دوره به فعالیت خود ادامه داد.

در سال ۱۳۲۵ ق هر طبقه ای از طبقات اجتماع، از جمله علما، طلاب، تجار، اصناف نمایندگان خود را در اصفهان تعیین کردند و در عمارت چهل ستون نخستین «انجمن ایالتی اصفهان» تشکیل جلسه داد. حاج آقا نورالله نجفی اصفهانی، سید ابوالقاسم زنجان، شیخ مرتضی ربی (از انتخابات صنفی علما)، محمد ابراهیم ملک التجار و محمد حسین کازرونی (از انتخابات صنف تجار)، حسن بنکدار و محمود بنکدار (از انتخابات طبقه اصناف)، میرزا محمد علی کلباسی و سید حسن مدرس از انتخابات صنف طلاب، و میرزا علی اکبر شیخ الاسلام اعضای انجمن مقدس ملی اصفهان بودند و به اتفاق آرا حاج آقا نورالله نجفی را به عنوان ریاست مجمع برگزیدند. همچنین برای انتشار مذاکرات انجمن، سید سراج الدین صدر جبل عاملی روزنامه ای به نام «روزنامه انجمن مقدس ملی اصفهان» در سال ۱۳۲۵ ق انتشار داد. این روزنامه به صورت هفتگی صورت مذاکرات انجمن ایالتی را منعکس می کرد. مجموعاً در دور اول این نشریه ۷۸ شماره منتشر شد. وزیر مختار سفارت بریتانیا در گزارش خود از دو روزنامه اصفهان - انجمن مقدس و جهاد اکبر - نام برده است که بر ضد خارجه سخن می رانند.

در دوران استبداد صغیر مجلس شورای ملی بر چیده شد و مشروطه بر افتاد. در شهرستان ها نیز مشابه همین حادثه با تأخیر چندماهه رخ داد. اقبال الدوله حاکم جدید محمدعلی شاه در اصفهان شد. انجمن ولایتی بسته شد و روزنامه ها توقیف شدند. پس از فتح اصفهان توسط بختیاری ها، اقبال الدوله گریخت. صمصام السلطنه بر تخت حکمرانی اصفهان نشست و انجمن ولایتی بازگشایی شد. انتشار روزنامه های دیگر نیز از سر گرفته شد. این بار سید سراج الدین صدر جبل عاملی روزنامه ای به نام «انجمن ولایتی اصفهان» منتشر کرد. این روزنامه تا سه سال بعد نیز به حیات خود ادامه داد.

مدرس که یکی از پنج مجتهد ناظر مجلس دوم مشروطه بود، و با حق رأی و انتخاب زنان به نمایندگی مجلس مخالف بود:

از اول عمر تابه حال بسیار در بر و بحر ممالک اتفاق افتاد بود برای بنده، ولی بدن بنده به لرزه درنیامد و امروز بدنم به لرزه آمد. اشکال بر کمیسیون اینکه اسم نسون را در منتخبین برد که از کسانی که حق انتخاب ندارند نسون هستند... خداوند قابلیت در این ها قرار نداده است که لیاقت حق انتخاب داشته باشند، مستضعفین و مستضعفات و آن ها از این نمره اند که عقول آن ها استعداد ندارد. گذشته از اینکه در حقیقت نسون در مذهب اسلام تحت قیمومیت اند، الرجال قوامون علی النساء، در تحت قیمومیت رجال هستند.

پس از کودتای ۳ اسفند ۱۲۹۹ با آغاز نخست وزیری سید ضیاءالدین طباطبایی مدرس به قزوین تبعید و در آنجا زندانی شد. وی بیش از ۳ ماه زندانی بود و پس از عزل سید ضیاء آزاد شد.

مدرس در دوره چهارم نیز به نمایندگی از مردم تهران به مجلس انتخاب شد. او نایب رئیس مجلس بود. دوره پنجم مجلس در ۱۳۰۲ افتتاح شد و در این دوره که با تغییر سلسله قاجاریه و روی کار آمدن رضاخان همراه بود، مدرس، رهبری اقلیت محافظه کار و مذهبی مجلس را بر عهده داشت. از مخالفت های وی با رضاشاه، در مورد لایحه سربازی دوساله اجباری بود و مدرس آن را به دلیل این که جوانان، تحت سلطه افراد غیر مذهبی قرار خواهند گرفت، مغایر با اصول بنیادی اسلام خواند و با آن مخالفت کرد. مدرس همچنین از رهبران مخالفت با تغییر سلسله سلطنتی و همین طور حذف سلطنت و اعلام جمهوری در ایران بود. با انتقال قدرت از خاندان قاجار به پهلوی مدرس مخالفت های خود را پی گرفت و در مهم ترین اقدام خود در روز ۷ مرداد ۱۳۰۴، به همراه شش تن دیگر از نمایندگان مخالف، رضاشاه را به دلیل سوء سیاست داخلی و خارجی، قیام و اقدام بر ضد قانون اساسی و حکومت مشروطه استیضاح نمودند که نهایتاً رأی نیاورد.

انجمن مقدس ملی اصفهان

با اعلام مشروطیت مشروطه خواهان در شهرهای مختلف، مجامعی از بزرگان تشکیل دادند تا مدیریت شهر را در دست بگیرد. انجمن آذربایجان در تبریز و انجمن مقدس ملی اصفهان از این دست بودند. انجمن مقدس ملی اصفهان، مجلس ایالتی اصفهان به شمار می رفت که اصلی ترین نهاد سیاسی و تصمیم گیری شهر اصفهان در دوره مشروطه اول بود. نخستین مجلس شورای ملی با تصویب قانون انجمن های ایالتی

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

رویدادهای منتخب جهان

جهان در هفته‌ای که گذشت

استفاده دبی از هوش مصنوعی برای حل اختلافات ملکی

مرکز حل اختلافات ملکی دبی یک سامانه دیجیتال قضائی را با تکیه بر هوش مصنوعی توسعه داده که داده‌ها را تحلیل و احکام قضائی را با کمترین میزان ممکن دخالت انسانی صادر می‌کند. به گزارش «الشرق» این سامانه به‌طور کامل از عنصر انسانی جدا خواهد بود و قرار است نتایج دادگاه توسط قاضی مورد بررسی و تأیید قرار گیرد و به طرفین پرونده ارسال شود. این سامانه در سرعت بخشی به حل اختلافات قضائی مؤثر خواهد بود؛ به‌ویژه که تعداد پرونده‌های مربوط به اختلافات ملکی (اجاره) از زمان تأسیس مرکز حل اختلافات ملکی دبی به بیش از ۱۱۲ هزار پرونده رسیده که ۹۶ درصد از آنان حل و فصل شده‌است. گفتنی است میانگین مدت زمان اجرای احکام قضائی در این حوزه از ۱۰ روز در سال ۲۰۱۳ به ۴ روز در سال ۲۰۲۲ رسیده است.

وقوع انفجار در سه شهر اوکراین

به گزارش ایلنا به نقل از روسیا الیوم، مقام‌های مناطق «لوف»، «لوتسک» و «دنیپروپتروفسک» اوکراین تأکید کردند که سه‌شنبه شب انفجارهایی این مناطق را لرزاند. «آندره سادووی»، شهردار لوف در غرب اوکراین بدون اشاره به جزئیات در کانال تلگرام اعلام کرد که به این شهر خسارت وارد شده‌است. «ایگور پولیشچوک»، شهردار لوتسک نیز پس از گزارش رسانه‌های محلی مبنی بر وقوع دو انفجار با فاصله کمی از یکدیگر تأکید کرد که بر اساس اطلاعات اولیه یک کارخانه صنعتی آسیب دیده و عده‌ای زخمی شده‌اند. مقام‌های منطقه «دنیپروپتروفسک» نیز اعلام کردند که

خرید هزاران پردازنده هوش مصنوعی توسط عربستان و امارات

عربستان و امارات برای پیوستن به رقابت جهانی در هوش مصنوعی، هزاران عدد تراشه قدرتمند انویدیا (NVIDIA) را خریداری کردند. به گزارش «الشرق» عربستان توسط دانشگاه علم و فناوری ملک عبدالله دست کم ۳ هزار تراشه اچ ۱۰۰ را از شرکت NVIDIA خریداری کرد. این تراشه ۴۰ هزار دلاری توسط رئیس شرکت جنسن هوانگ به‌عنوان اولین پردازنده جهان که برای هوش مصنوعی مولد طراحی شده، توصیف شده‌است. در همین حال امارات از ورود هزاران تراشه NVIDIA به کشورش خبر داد. این کشور پیش از این در مؤسسه نوآوری تکنولوژی ابوظبی نمونه زبانی اپن سورس این تراشه به‌نام «فالکون» را توسعه داده بود.

توافق ۵۰۰ میلیون دلاری مصر با امارات برای خرید گندم

امارات با تأمین گندم با کیفیت مصر به مدت ۵ سال و به ارزش حدود ۵۰۰ میلیون دلار موافقت کرد. به گزارش «الشرق» شرکت «الظاهره» امارات قراردادی مشارکتی با دفتر صادرات ابوظبی برای مدت ۵ سال به‌منظور تأمین گندم با کیفیت وارداتی مصر به ارزش سالانه ۱۰۰ میلیون دلار امضا کرد. شرکت الظاهره در حال حاضر در مصر فعالیت می‌کند و در طول سه سال گذشته بیش از ۱۸۰ هزار تن گندم را به قیمت بازار داخلی در اختیار اداره کل تأمین کالای مصر قرار داده‌است. این توافق در حالی صورت می‌گیرد که دولت مصر به دنبال حمایت از اقتصاد آسیب‌دیده خود، در بحبوحه کمبود منابع ارزی و فشار بر نرخ پول ملی خود است.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

تحول مهم در پرونده ریاست جمهوری لبنان

منابع لبنانی خبر دادند که با تلاش حزب الله برای جلب موافقت جریان ملی آزاد با ریاست جمهوری «سلیمان فرنجه»، پرونده انتخاب رئیس جمهور در این کشور وارد مرحله تازه ای شده است. به گزارش الصباح، در همین رابطه اسعد درغام، نماینده پارلمان لبنان گفت که احتمال پذیرش رئیس جمهور شدن سلیمان فرنجه افزایش یافته است. تحول قابل توجه در پرونده ریاست جمهوری لبنان از عید قربان آغاز شده و این امر به ارتباط ثمر بخش حزب الله و جریان آزاد ملی باز می گردد؛ جریانی که پیش از این قاطعانه مخالف نامزدی سلیمان فرنجه از سوی حزب الله بود اما امروز وضعیت متفاوت شده و جبران باسیل، رئیس جریان آزاد ملی نسبت به پذیرش نامزدی فرنجه در مقابل برخی مسائل انعطاف نشان داده است. اسعد درغام توضیح داد که اگر شروط جریان آزاد ملی یعنی صندوق امانی، ایجاد حکومت و تمرکززدایی پذیرفته شود، احتمال پذیرش سلیمان فرنجه به عنوان رئیس جمهور بسیار بالاست. وی گفت که این جریان می خواهد که این تمرکززدایی مالی نیز باشد و ما شاهد مخالفت از سوی حزب الله تا این لحظه نبودیم و منتظر ملاحظات آن هستیم. درغام تصریح کرد که شرایط نزد حزب الله و نیبه بری، رئیس پارلمان و سلیمان فرنجه، رئیس جریان الممرده دلگرم کننده است. این در حالی است که از ۱۳۰ اکتبر ۲۰۲۲ لبنان بدون رئیس جمهور و بدون دولت دارای اختیارات کامل است. مجلس لبنان از آن تاریخ تاکنون ۱۲ جلسه برای انتخاب رئیس جمهور برگزار کرده که همه آنها بی نتیجه بوده است.

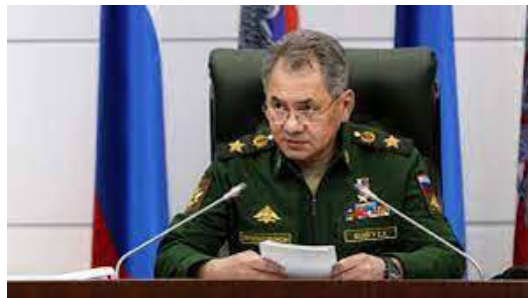
«لونا ان جی»، پهبادی که آلمان به اوکراین تحویل خواهد داد

یک رسانه آلمانی گزارش داد که این کشور در نظر دارد چند پهباد «لونا ان جی» در اختیار اوکراین قرار دهد. پهبادهای «لونا ان جی» نسل جدید هواپیماهای بدون سرنشین برای شناسایی از هوا هستند. به گزارش روزنامه به یاد برلین قرار است این پهبادهای ساخت شرکت «راین متال» را تا پایان سال ۲۰۲۳ به اوکراین تحویل دهد. پهباد «لونا ان جی» (Luna NG) نسل جدید هواپیماهای «لونا ایکس ۲۰۰۰» است که از حدود بیست سال پیش در ارتش آلمان مورد استفاده قرار می گیرد. این پهبادهای عملیات شناسایی و نظارت در شرایطی محیطی دشوار کمک می کنند. پهباد «لونا

یک شرکت صنعتی در شهر دنیپر آسیب دیده و دچار حریق شده است. همچنین گزارش هایی از زخمی شدن یک نفر منتشر شده است.

شویگو: نیروهای اوکراین در آستانه فروپاشی هستند

«سرگئی شویگو»، وزیر دفاع روسیه روز - سه شنبه - در مراسم آغاز به کار یازدهمین کنفرانس بین المللی امنیت تأکید کرد که نیروهای اوکراین در آستانه فروپاشی قرار دارند. شویگو گفت: «مشاهده می کنیم که غرب چگونه از فاشیسم و نازیسم در اوکراین حمایت می کند و این یک اصل برای مادر مبارزه با نازیسم و استعمار نو خواهد بود». وی افزود: «عملیات نظامی ویژه روسیه بسیاری از افسانه ها را درباره تسلیحات و توانایی های ناتوازی بین برد». وزیر دفاع روسیه تأکید کرد که مستشاران و مزدوران خارجی در میدان نبرد حضور دارند اما اوکراین هیچ موفقیتی کسب نمی کند. شویگو گفت: «نیروهای مسلح ما با توانایی های بالای خود توانستند ضد حمله اوکراین را دفع کنند». وی افزود: «سیاست دفاعی اروپا کاملاً وابسته به ایالات متحده آمریکا است». شویگو تأکید کرد که نیروهای اوکراینی از همان ابتدا از غیرنظامیان به عنوان سپر انسانی استفاده کردند.

مهار تورم در عربستان با کاهش نرخ اجاره بها

شاخص نرخ مصرف کننده در عربستان در ماه ژوئیه به پایین ترین میزان در سال جاری رسید و با ۰.۴ درصد کاهش نسبت به ماه قبل، عدد ۲.۳ درصد را ثبت کرد. به گزارش «الشرق» طبق اعلام روز سه شنبه اداره کل آمار عربستان، این کاهش تورم در نتیجه مهار سرعت افزایش اجاره بها می مسکن است. این مهار سرعت تورم در عربستان در نتیجه کاهش نسبی هزینه اجاره بها می مسکن از ۱۰.۷۹ درصد در ماه ژوئن به ۱۰.۳۳ درصد در ژوئیه است. آمار رسمی حاکی از کند شدن روند افزایش سالانه اجاره بها می آپارتمان در عربستان از ۲۳ درصد در ماه ژوئن به ۲۱ درصد در ژوئیه هم زمان با کند شدن روند افزایش اجاره بها می خانه های ویلا می از ۷.۹ درصد به ۷.۸ درصد است. در مقابل، نرخ مواد غذایی و نوشیدنی ۱.۴ درصد، خدمات حمل و نقل ۶.۸ درصد، آموزش ۱.۸ درصد و گردشگری ۷.۵ درصد در این کشور عربی افزایش داشته است. پس از اینکه قیمت املاک مسکونی عربستان در سال ۲۰۲۲ به بالاترین میزان خود در ۸ سال گذشته افزایش یافت، نرخ اجاره در این کشور طی ماه های گذشته یک جهش را ثبت کرد.

کشته شدن دو عضو «پ.ک.ک» در شمال عراق

وزارت دفاع ترکیه دیروز دوشنبه از کشته شدن دو عضو حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) در شمال عراق خبر داد. به گزارش آناتولی، در بیانیه وزارت دفاع ترکیه آمده است که دو عضو پ.ک.ک پس از رصد در منطقه عملیاتی پنجه قفل در شمال عراق کشته شدند. وزارت دفاع ترکیه تأکید کرد که نیروهای مسلح این کشور قاطعانه و تا کشتن آخرین تروریست به عملیات خود ادامه می‌دهند. گفتنی است در پی درگیری اخیر نیروهای ترکیه‌ای و عناصر پ.ک.ک در شمال عراق، شماری از دو طرف کشته شدند. ترکیه در ۱۸ آوریل ۲۰۲۲، عملیات «قفل پنجه» را علیه عناصر حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) در مناطق متینا، زاب و افشین پاسبان در شمال عراق آغاز کرد.

شاباک مدعی بازداشت یک تیم وابسته به حماس شد

سازمان امنیت داخلی رژیم صهیونیستی (شاباک) صبح روز دوشنبه مدعی شد که اعضای یک تیم وابسته به حماس را که قصد برنامه‌ریزی برای ربودن یک نظامی اسرائیلی را داشتند، بازداشت کرده است. به گزارش پایگاه عرب ۴۸ شاباک در بیانیه‌ای تأکید کرد که این تیم ۹ نفره که اعضای آن از ساکنان روستایی بین رام الله و قدس بودند، قصد اجرای عملیات‌های ضد اسرائیلی و ربودن یک نظامی اسرائیلی را داشتند. در این بیانیه آمده است که اعضای این تیم ماه گذشته بازداشت شدند. شاباک گفته که این افراد مسلح بوده و مواد منفجره و بمب در اختیار داشتند و محل استقرار نظامیان اسرائیلی را به طور مداوم تحت نظر داشتند و اطلاعاتی در مورد آنان جمع‌آوری کرده بودند و قصد ربودن یک نظامی را داشتند و حتی محل نگهداری او را هم آماده کرده بودند. شاباک تأکید کرد که در پی بازداشت اعضای این تیم، عملیات ربودن نظامی اسرائیلی هم ناموفق ماند.

انفجار مرگ بار در یک بندر استانبول

رسانه‌های ترکیه از وقوع انفجار در بندر توزلا در استانبول خبر دادند. به گزارش روسیا الیوم، سایت ینی شفق نوشت که این انفجار ساعت ۱۰:۳۰

ان جی» قادر است به مدت ۱۲ ساعت در فاصله ۱۰۰ کیلومتری به پرواز درآید. پهپادهای ی که اوکراین هم اکنون در اختیار دارد تنها تا فاصله ۲۰ کیلومتری می‌توانند پرواز کنند. پهپادهای «لونان جی» با استفاده از یک پرتابگر به پرواز می‌آیند و می‌توانند تا ارتفاع پنج هزار متر از سطح زمین بالا بروند. پهپادهای ساخت شرکت «راین متال» به یک شبکه موبایلی «آل تی ئی» یا فرگشت بلندمدت مجهز هستند تا ارتباط‌های دشمن را مختل یا رهگیری کنند. این پهپادها تاکنون به سلاح یا موشک مجهز نشده‌اند. دو موتور پهپاد «لونان جی» سروصدای کمی دارند و می‌توانند هنگامی که پهپاد برای انتقال اطلاعات در هوا قرار دارد خاموش شوند تا توجه نیروهای دشمن به آن جلب نشود. در گزارش روزنامه «به یاد» آمده است که برلین چند پهپاد «لونان جی»، یک ایستگاه کنترل زمینی، یک پرتابگر و چند کامیون نظامی به کی‌یف تحویل خواهد داد. شرکت آلمانی «راین متال» در نظر دارد نسخه‌ای از این پهپادها با قابلیت حمل سلاح تولید کند. باین حال تحویل این پهپادها به اوکراین تا پیش از پایان سال ۲۰۲۳ ممکن نخواهد بود.

صدور دستور توقیف اموال وزیر نفت سابق عراق

دادگاه تحقیقات کرخ و بژه جرائم مرتبط با پاکدستی، طی حکمی دستور توقیف اموال منقول و غیر منقول احسان عبدالجبار، وزیر نفت سابق عراق را صادر کرد. به گزارش خبرگزاری رسمی عراق، یک منبع قضائی گفت که این حکم در پی مسائل مرتبط با سوء استفاده از جایگاه و دریافت رشوه از برخی سرمایه‌گذاران در برخی قراردادهای وزارت نفت صادر شده است.

هشدار اردن به شهروندان خود در امریکا

سفارت اردن در امریکا به شهروندان این کشور که ساکن امریکا هستند هشدار داد که احتیاط لازم را به جای آورند. به گزارش «آناتولی»، سفارت اردن در امریکا در بیانیه‌ای رسمی از شهروندان ساکن امریکا و اطراف جزیره ماوی خواست که با توجه به گسترش آتش‌سوزی در این منطقه احتیاطات لازم را به جای آورند و با مقامات مسئول همکاری کنند. در این بیانیه از کسانی که نیاز به کمک فوری دارند خواسته شده که با سفارت تماس بگیرند. تعداد جان باختگان آتش‌سوزی در جزایر هاوایی امریکا به ۹۳ تن افزایش یافته است. دولت امریکا این سانحه را «فاجعه قرن» نامیده است. کاخ سفید خواستار اختصاص ۱۲ میلیارد دلار بودجه برای امدادرسانی در مناطق آسیب‌دیده و بازسازی آنها شده است.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

صبح به وقت محلی در یک کشتی در بندر توزلا رخ داد که ناشی از فشار گاز مخزن زباله کشتی بود. دفتر فرماندار استانبول اعلام کرد که در این انفجار یک نفر کشته و یک نفر دیگر زخمی شدند. نیروهای آتش نشانی و گروه های امدادی بلافاصله وارد عمل شدند و فرد مجروح نیز از سوی کادر پزشکی درمان شد. پیش از این نیز انبار غلات در بندر در نیچه در منطقه کوجالی در شرق استانبول نیز دچار انفجار شده بود. در این انفجار، دست کم ۱۲ نفر مجروح شده بودند.

ناو جنگی روسیه به یک کشتی باری در دریای سیاه گلوله خطر شلیک کرد

یک کشتی جنگی روسیه شب گذشته با شلیک گلوله های هشدار، یک کشتی فلهبر را که در حال حرکت در دریای سیاه بود متوقف کرده و آن را تحت بازرسی قرار داده است. مسکو ادعا می کند این کشتی باری که «سوکرا اوکان» نام داشته، با پرچم پالاو به سمت بندر از میل اوکراین در حال حرکت بوده و به درخواست توقف برای بازرسی پاسخ نداده است. در بیانیه وزارت دفاع روسیه آمده است: «ناو جنگی روسی برای متوقف کردن این کشتی مجبور شد با تسلیحات سبک خود کار چندین گلوله شلیک کند. در پی مکالمات رادیویی، کشتی حرکت خود را متوقف کرد و گروهی از نظامیان روسی که به منظور بازرسی با یک هلیکوپتر از ناو گشتی واسیلی بایکوف بلند شده بودند بر روی عرشه کشتی فلهبر فرود آمدند.» روسیه پیش تر در ماه ژوئیه اعلام کرده بود که از توافق غلات میان سازمان ملل و ترکیه خارج می شود و کشتی هایی را که به سمت اوکراین می روند به عنوان کشتی حامل سلاح تلقی می کند. آن توافق به اوکراین اجازه می داد غلات خود را از طریق دریای سیاه صادر کند. همچنین ارتش اوکراین با مداد دوشنبه از سرتنگونی سه موج حملات پهپادی و موشکی روسیه به شهر ادسا خبر داد. در تصاویر منتشر شده آتش نشانان در حال اطفای حریق یک سوپرمارکت که هدف موشک های روسیه قرار گرفته، هستند.

السودانی: عراق نیازی به نیروی رزمی خارجی ندارد

السودانی در این دیدار به اهمیت حفظ کار نهاد امنیتی عراق و مسیر حرفه ای آن مطابق قانون اساسی این کشور اشاره کرد. به نقل از میدل ایست

نیوز، وی گفت: عراق امروز نیازی به نیروهای جنگی خارجی ندارد و ما در حال انجام مذاکراتی پیشرفته برای تعیین ساز و کار روابط و همکاری های آتی با ائتلاف بین المللی (علیه داعش) هستیم. نخست وزیر عراق افزود که در این دوره باید تمامی ابزارهای مقابله را در سطوح مختلف آموزش و به روز رسانی کنیم. السودانی افزود: «ما حق داریم به فداکاری همه عراقی هایی که توطئه داعش را خنثی کردند، افتخار کنیم و از همه شهدا، رهبران پیروزی، با احترام یاد می کنیم.» وی خاطر نشان کرد: نبرد ما با این گروه تروریستی نبرد حق و باطل بود و در اینجا سخن امیر المؤمنین (علیه السلام) (حق را بشناسید، مردمش را می شناسید) یادآوری می کنیم و دنیای دانست که عراقی ها حق هستند زیرا داعش دروغ مطلق است. وی افزود: تفکر انحرافی داعش که در محافل بسته برنامهریزی شده بود، برای حاکمیت در منطقه بود و جایگاه مرجعیت دینی به نمایندگی حضرت آیت الله العظمی سید علی سیستانی و فداکاری های عراقی ها بود که توطئه داعش را خنثی کرد. السودانی تأکید کرد: در زمانی که همه انتظار داشتند که موضوع به نفع کشور اسطوره ای و پایان کشور عراق خاتمه یابد آزادسازی موصل یکی از نبردهای مهم تلقی می شود. بنابراین، همه جهان مدیون فداکاری های عراقی ها در آن نبرد هستند. زیرا باند داعش نه تنها عراق را هدف قرار داد، بلکه توطئه بزرگتری برای هدف قرار دادن کشورهای منطقه بود.

آمار یک نهاد امریکایی درباره خسارت های حملات ترکیه به شمال عراق

یک نهاد امریکایی اعلام کرد که ترکیه در سال جاری ۸۲ منطقه از اقلیم کردستان عراق را هدف حمله قرار داد. به گزارش رووداو، بر اساس اعلام سازمان امریکایی CPT، این حملات منجر به کشته شدن ۸ شهروند غیرنظامی و مجروح شدن ۳ نفر دیگر شد. کامران عثمان، عضو تیم اقلیم کردستان عراق در سازمان CPT گفت که ۴ غیرنظامی در حمله به دهوک و ۴ نفر دیگر در حمله به استان سلیمانیه کشته شدند. وی افزود که دو نفر در پی حملات ترکیه در دهوک مجروح شدند و یک نفر دیگر نیز در سلیمانیه مجروح شده است. بر اساس آمارهایی که رووداو به آن دست یافته، از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۳، بمباران و حملات نظامی ترکیه منجر به کشته شدن ۱۴۷ و مجروح شدن ۲۱۹ نفر شده است. در پی این حملات ۱۵۸ روستا به صورت کامل تخلیه شده و جمعیت ۶۰۰ روستا نیز به صورت قابل توجهی کاهش یافته است. ۵۹ درصد کشته شدگان مربوط به دهوک، ۲۴ درصد مربوط به اربیل، ۷.۸ درصد مربوط به سلیمانیه و ۹.۲ درصد مربوط به سنجار بود و ترکیه در ۱۸ آوریل ۲۰۲۲، عملیات «قفل پنجه» را علیه عناصر حزب کارگران کردستان «پ.ک.ک» در مناطق متینا، زاب و افشین پاسیان در شمال عراق آغاز کرد.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

در بین شهروندان آلمانی پیدا کرده و با صعود چشمگیری روبه رو شده است اتحادیه اروپا را پروژه های شکست خورده می بیند و خواستار ایجاد مجدد آن به عنوان "انجمن کشورهای اروپایی" شده است. حزب افراطی جایگزینی برای آلمان از یک بازار مشترک، حفاظت از مرزهای خارجی در برابر مهاجرت، استقلال استراتژیک در اقدامات سیاست امنیتی و حفظ "هویت های مختلف" در اروپا به عنوان وظایف پروژه "انجمن کشورهای اروپایی" مورد نظر نام می برد. بهر حال حزب راست افراطی جایگزینی برای آلمان اعلام کرده که این حزب، تحت رهبری ماکسیمیلیان کر، عضو فعلی پارلمان اتحادیه اروپا وارد کارزار انتخاباتی اروپا در سال ۲۰۲۴ خواهد شد.

اولین واکنش اتحادیه اروپا به توافق جدید ایران و آمریکا

سخنگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: ما از آزادی چهار زندانی آمریکایی که اکنون در حبس خانگی به سر می برند از زندان اوین استقبال می کنیم. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، «پی تر استانو»، سخنگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفتگو با رسانه های آمریکایی در ارتباط با توافق ایران و آمریکا برای آزادسازی منابع مالی بلوکه شده ایران و آزادی برخی زندانیان آمریکایی در ایران با استقبال از این توافق گفت: ما از آزادی چهار زندانی آمریکایی که اکنون در حبس خانگی به سر می برند از زندان اوین استقبال می کنیم. روز گذشته نیز «جان کری»، هماهنگ کننده ارتباطات راهبردی شورای امنیت ملی آمریکا در نشست خبری خود با خبرنگاران به موضوع آزادسازی دارایی های نقدی ایران اشاره کرد و در این ارتباط گفت: مذاکرات درباره آزادی آمریکایی ها در ایران و بازگرداندن آن ها به کشور همچنان ادامه دارد. کاخ سفید پنجشنبه اعلام کرد ۵ زندانی دو تابعیتی آمریکایی - ایرانی که در ایران در زندان اوین به سر می بردند، به حبس خانگی منتقل شده اند. رسانه های آمریکایی می گویند تصمیم برای انتقال آمریکایی ها به حبس خانگی در هتل در تهران، بخشی از توافقی است که بین واشنگتن و تهران انجام شده و بر اساس آن، در ازای آزادی زندانیان آمریکایی که در تهران هستند، ۶ میلیارد دلار از دارایی های مسدود شده ایران آزاد خواهد شد. نمایندگی جمهوری اسلامی ایران نزد سازمان ملل خبر خروج زندانیان دو تابعیتی را از زندان تأیید و اعلام کرد این اقدام در چارچوب یک توافق با واسطه گری کشور ثالث صورت گرفته است.

حمایت اوکراین از تحریم های اتحادیه اروپا علیه ایران

ایسنا: خبرگزاری اوکراین فرم نوشت، اوکراین نیز به تحریم های اتحادیه اروپا علیه ایران که با ادعای حمایت نظامی آن از روسیه در جنگ اوکراین علیه برخی افراد و نهادهای ایرانی اعمال شده اند، پیوسته است. تحریم های اتحادیه اروپا در این زمینه، علیه افراد و نهادهایی اعمال شده اند که ادعا شده در عرضه پهپادهای حمله یک طرفه به روسیه برای استفاده در جنگ اوکراین نقش دارند. شورای اروپا در بیانیه ای که اوکراین فرم آن را رؤیت کرده، آورده است که علاوه بر اوکراین، مقدونیه شمالی، مونته نگرو، آلبانی، بوسنی و هرزگوین، ایسلند، لیتوانی، نروژ که عضو حوزه اقتصادی اروپا هستند نیز از محدودیت هایی که علیه ایران اعمال شده است، حمایت کرده اند. طبق گزارش اوکراین فرم در بیانیه شورای اروپا ادعا شده است: ایران از جنگ متجاوزانه، بی دلیل و غیرقانونی روسیه علیه اوکراین حمایت نظامی می کند. ادعای حمایت نظامی ایران از روسیه در جنگ علیه اوکراین از سوی مقامات ایران و روسیه رد شده است.

حزب راست گرای آلمان اتحادیه اروپا را پروژهای شکست خورده نامید

حزب راست افراطی جایگزینی برای آلمان که اخیراً محبوبیت زیادی بین شهروندان این کشور پیدا کرده در معرفی برنامه های خود برای انتخابات اروپایی پروژه اتحادیه اروپا را شکست خورده دانسته که باید از نو ساخته شود. به گزارش گروه بین الملل خبرگزاری تسنیم به نقل از روزنامه "تاگس اشپیگل"، حزب افراطی جایگزینی برای آلمان که اخیراً محبوبیت زیادی

اخبار حزبی

طولانی ترین جلسه شورای مرکزی حزب برگزار شد

چهاردهمین جلسه شورای مرکزی حزب روز جمعه ۲۰ مرداد برگزار گردید. دستور کار اصلی این جلسه نحوه تعامل حزب با انتخابات مجلس در اسفند ماه امسال و بحث پیش ثبت نام نامزدها بود. به علت تکرر نظرات ارائه شده و عدم رسیدن به اجماع در نشست اول، ادامه جلسه به روز شنبه موکول شد تا این چنین طولانی ترین جلسه شورای مرکزی در دور هشتم رقم بخورد.

در این دو نشست ۱۸ نفر از اعضا شورای مرکزی همراه با ۴ نفر از مشاورین شورای مرکزی و دو نفر از بازر سین حزب حضور داشتند. نهایتاً در این جلسه تصمیم بر این شد که افراد داوطلب در مرحله پیش ثبت نام اقدام نمایند تا بعداً و بر اساس شرایط عمومی جامعه و وضعیت نیروهای حزبی تأیید صلاحیت شده، شورای مرکزی به نمایندگی از حزب تصمیم گیری نماید. مشروح مباحث رخ داده در این جلسه در شماره های بعدی نشریه منتشر خواهد شد.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

علیرضا مقدم مدیر طرح و توسعه انتشارات حزب اراده ملت ایران شد

انتشارات حزب اراده ملت ایران

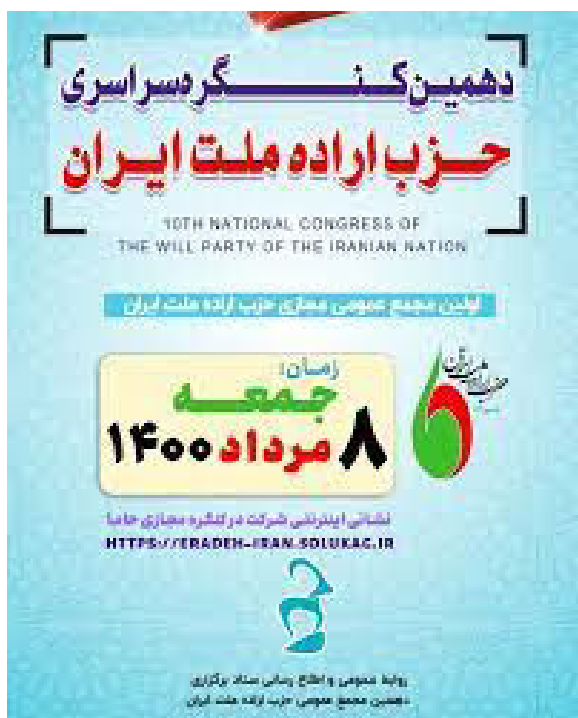
افشین فرهانچی مدیرمسئول انتشارات حزب اراده ملت ایران آقای علیرضا مقدم عضو مشاور شورای مرکزی حزب را به عنوان مدیر طرح و توسعه انتشارات حزب منصوب نمودند.

انتشارات حزب اراده ملت ایران در سال ۱۳۹۷ پایه گذاری شده است و تاکنون ۲۳ عنوان کتاب منتشر نموده است. طبق برنامه ریزی های صورت گرفته، انتشارات حاما قصد دارد که به دنبال تجربیات کسب کرده از حضور در دونا می شگاه بین المللی سال های اخیر به محصولات خویش تنوع و کیفیت بیشتری ببخشد و گسترش کمی و کیفی را در دستور کار خود قرار دهد. از این رو ایجاد واحد طرح و توسعه در این انتشارات ضروری می نمود که این امر بر عهده علیرضا مقدم گذاشته شده است.

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

ثبت روزنامه رسمی حزب صورت گرفت

هفته گذشته نتایج و مستندات دهمین کنگره حزب (مرداد ۱۴۰۰) در روزنامه رسمی کشور منتشر شد. در این آگهی تغییرات جدید اساسنامه و اسامی منتخبین کنگره دهم آمده است. برنامه بعدی حزب دریافت شناسه اقتصادی برای مجموعه حزب است. طبق اطلاعات واصله فقط یک یادو حزب کشور این شناسه اقتصادی (کدده رقمی) را تاکنون دریافت کرده اند. در صورت داشتن این شناسه حزب می تواند حساب بانکی به نام حزب داشته باشد و دفاتر رسمی مالی تهیه نماید.

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

کتاب پرسه در حوالی سیاست برای کسب مجوز به ارشاد رفت

از شروع به انتشار نشریه خاطرات سیاسی بیش از پنج سال می گذرد و در این پنج سال ۲۰ شماره از این نشریه منتشر شده است. سرمقاله تمام این نشریات توسط حسن اکبری بیرق عضو شورای مرکزی حزب اراده ملت نوشته شده است. به پیشنهاد تعدادی از دوستان نهایتاً ایشان پذیرفتند که این سرمقاله ها در قالب کتابی جداگانه منتشر شوند. در کنار این مجموعه ارزشمند بیش از ۳۰ مقاله سیاسی که ایشان در سال های اخیر تألیف کرده بودند نیز قرار داده شد و کتاب پرسه در حوالی سیاست شکل گرفت. در هفته جاری بعد از ویراستاری و صفحه بندی اولیه این مجموعه مقالات که حجمی حدود ۲۵۰ صفحه را در بر می گیرد، برای بازبینی و ارزیابی به ارشاد تحویل گردید. احتمالاً این مجموعه مقالات در پاییز به چاپ خواهد رسید.

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

آموزش تشکیلاتی (۶)

آسیب شناسی تصمیم گیری های حزبی

زهره رحیمی

مسئول کمیته آموزش و توانمند سازی

در متن فلسفه وجودی حزب اراده ملت ایران، بندی هست که به آسیب های درون جریانات اصلاح طلبی در دهه هفتاد اشاره می کند. بریده ای از آن را در زیر می آورم:

«...وضعیت این گروه ها درست مانند بوکس بازی است که در داخل رینگ تمامی حواس خود را متوجه مبارزه با حریف کرده تا به پیروزی برسند. او مواظب است به رقیب ضربه بزند، بدون اینکه ضربه ای از او بخورد. با این ترتیب از مشغولیت و گرفتاری، این بوکس باز نه تنها نخواهد فهمید که در بیرون سالن مسابقه چه می گذرد، بلکه حتی از وضعیت داخل سالن و تماشاگران نیز اطلاع دقیقی نخواهد داشت. پس چون (اصلاح طلبان) در شرایطی هستند که نمی توانند چشم از رقیب بردارند، فرصت تفکر و برنامه ریزی از ایشان ربوده می شود.»

شاید در نگاه نخست این طور به نظر برسد که این یک آسیب شناسی سیاسی صرفاً برای موقعیت های سیاسیون است. حقیقت اینکه این طور نیست و این آسیب مهم و تهدید آمیز، می تواند هر کدام از ما را در موقعیت های مهمی چون رأی گیری، تصمیم گیری، برنامه ریزی، تعامل، حل تعارض و هم فکری با دیگران به تله بیندازد. پس تأمل و پرهیز از آن برای اعضای تشکیلاتی نیز به مراتب بسیار حائز اهمیت است. با هم مروری بر آن داشته باشیم:

فرض کنیم شما در یک مجموعه سازمانی، مشغول بررسی موضوع و اخذ تصمیمی هستید. تصمیم روی مسئله ای که ابعاد گسترده و عمیقی دارد و نیازمند توجه و تمرکز و پیچیدگی فکری و تیزهوشی مداوم جمعی است. اما هم زمان، به دلایل مختلفی یک تنش میان فردی رانیز با یکی یا چند نفر از اعضای مجموعه تجربه می کنید؛ لذا احساسات ناخوشایندی از جمله؛ غلبه، رو کم کنی، انتقام، مخالفت یا تقابل با آنها مدام ذهن شما را مشغول و هدایت می کند. چنانچه مراقب نباشید، چنین تقابل هایی، ظرفیت بالایی برای تسخیر تمامی ظرفیت فکری شما دارند. این انگیزه های شناختی منفی، توجه و تمرکز و تفکر شما را در اختیار می گیرند. به گونه ای که در گرما گرم یک تصمیم سر نوشت ساز یا حیاتی، به جای اینکه بر یافتن بهترین راهکار، تصمیم بهینه، برنامه کامل، تحلیل دقیق با هدف تعالی یا حل مسئله مجموعه تمرکز کنید. انرژی و حواس شما معطوف به تقابل و رودررویی و شکست حریف فرضی تان می شود و گفتار و ذهنیات و واکنش های شما متأثر از این تقابل های خرد فردی می گردد. آنجاست که یک مسئله مهم و عمومی با ابعاد مختلف و عمیق و دیر پا، قربانی درگیری ها یا تنش های کوچک تر و محدود تر و کم اهمیت تر ذهن شما می شود. شما در فرصت طلایی و محدودی که در اختیار دارید، به جای اینکه بهترین نسخه فکری و کنشی خود را در خدمت هدف اصلی جمع بگذارید، نسخه بسته، کوچک و محدودی از اندیشه خود را عرضه می کنید که متأثر از احساسات فردی و شناختی شما بوده است.

آنجاست که زمان می گذرد، چشم باز می کنید، می بینید که کل یک قافله را بر سر توهم تصاحب جهاز اشتراک باخته اید!

پیشنهاد و معرفی

در دنیای پیچیده امروز، دیگر سانسور فقط جلوگیری از عرضه محصولات فرهنگی یا تغییر دادن آنها نیست بلکه غوطه ور کردن انسان ها در سیلاب اطلاعات بی اهمیت و نامربوط، نیز نوعی سانسور پنهان را برای ما ایجاد میکند. در بخش معرفی و پیشنهاد نشریه اراده ملت هدف ما این است که از میان این انبوه محصولات فرهنگی، گزیده هایی را برای شما برگزینیم تا بدین وسیله توجه تان را معطوف به آثار و وقایعی نمائیم که ممکن است حتی از دید تیزبین شما گرامیان دور مانده باشد.

این شماره میردازیم به:

- ۳۹..... معرفی فیلم اوپنهاইمر..... قدرت نامشروع
- ۴۰..... معرفی کتابچنون قدرت و قدرت نامشروع
- ۴۱..... نگاهی به کورش صفوی زبان شناس و مترجم ایرانی تازه درگذشته
- ۴۲..... نگاهی مشروطیت و صدور فرمان مشروطیت
- ۴۳..... نگاهی موسیقی..... مرادی
- ۴۴..... شور موسیقی..... مرادی
- ۴۵..... نگاهی به شعر از زنده یاد استاد کیومرث مرادی
- ۴۶..... نقد نمایشنامه هیدن..... مرادی
- ۴۷..... نگاهی به بازی یک هنر درخشان ایرانی..... مرادی
- بررسی اینفوگرافی توسعه پایدار؛ کار مناسب و رشد اقتصاد

خودمرگ شده‌ام، ویرانگر دنیاها

راضیه گمار

r.gomar901@gmail.com

فیلم اوپنهایمر یک ژانر حماسی، بیوگرافی، تاریخی است که در تاریخ ۳۰ تیر (۲۱ ژوئیه) اکران شد و مدت زمان آن ۱۸۰ دقیقه است

اوپنهایمر
«بیوگرافی قدرتمندی با تمرکز بر جنبه تاریک طبیعت انسان»

یک بیوگرافی خارق العاده، بدیع و هیجان انگیز به نویسندگی، کارگردانی و تهیه کنندگی کریستوفر نولان در رابطه با فیزیک‌دان برجسته آمریکایی، به نام جی رابرت اوپنهایمر است
در این فیلم چهره‌های مطرحی چون کیلین مورفی، مت دیمون، فلورانس پیو، رابرت دوانی، جونیور، امیلی برانت ایفای نقش می‌کنند.
اوپنهایمر فیزیک‌دان نظری آمریکایی، در جریان جنگ جهانی دوم به واسطه رهبری پروژه منهتن که به ساخت اولین سلاح هسته‌ای انجامید، پدر بمب اتم نامیده شد
او بعدها گفت: هنگام بروز این انفجار به یاد قطعه‌ای از بهگود گیتا افتاده است
^خودمرگ شده‌ام، ویرانگر دنیاها^

نولان این اثر را با الهام از کتاب‌هایی چون پرومئوس آمریکایی، نوشته کای برد و مارتین جی شروین که زندگی خارق العاده و گاه بسیار تاریک اوپنهایمر از کودکی تا پایان عمر را با جزئیات دقیق بیان کرده، ساخته است و کتاب دیگری که از آن کمک گرفته؛ «ویرانی» از پریسیلا مک میلان است که خود روایتی از توسعه بمب اتمی هیدروژنی و اتهام خیانت ملی اوپنهایمر است.
در واقع با تماشای این فیلم ممکن است با پارادوکس اخلاقی در کاراکتر اصلی روبرو شوید

به گفته کیلین مورفی این فیلم علمی و عمیق است و به مسائل اخلاقی می‌پردازد؛ اما در عین حال جنبه سرگرم‌کننده و هیجان‌انگیز خود را نیز جلوه‌گر می‌کند

در پایان ممکن است مخاطب با این پرسش روبرو شود که:
آیا انسان نیاز به ساخت چنین بمبی داشت که دنیا را به جایی ترسناک‌تر و نامطمئن‌تر تبدیل می‌کند؟

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

جنون قدرت و قدرت نامشروع

و این گرگ سالهاست که با گله آشناست

علیر ضامالمیر

Malmira287@gmail.com

نشر قدرت

جنون قدرت و قدرت نامشروع

در باب فاشیسم - توتالیتاریسم و کاپیتالیسم

دکتر محمدرضا سرگلزایی

نویسنده: محمدرضا سرگلزایی
انتشارات: قطره
تعداد صفحه: ۱۱۰

سرگلزایی نویسنده حوزه روانپزشکی، فلسفه و علوم اجتماعی، در این کتاب با مجموعه‌ای از مقالات و اجاعات دقیق به اسطوره‌های تاریخی و نظریات اندیشمندان مختلف، به بیان چرایی شکل‌گیری فاشیسم، توتالیتاریسم، و کاپیتالیسم پرداخته و با عدم جمع‌بندی پایانی، این فرصت را در اختیار خواننده قرار داده تا با تفکر و تعمق، نظر شخصی‌اش را به عنوان پایان‌بندی کتاب اعمال کند، یعنی آنچه را که می‌خواند ابتدا بفهمد و سپس نتیجه‌گیری کند. نویسنده با رویکردی میان‌رشته‌ای، تلاش کرده تا نشان دهد که چگونه قدرت‌های نامشروع، افسار زندگی‌های ما را به دست گرفته‌اند. به این ترتیب با این رویکرد چندوجهی و میان‌رشته‌ای، طیف گسترده‌ای از آرای صاحب‌نظران و اندیشمندان به مخاطب معرفی می‌شود و خواننده می‌تواند با توجه به زمینه علاقه خود، ردپای مطالب را در آثار دیگر دنبال کند.

از نکات مثبت کتاب «جنون قدرت و قدرت نامشروع» می‌توان به بیان ساده و روان نویسنده اشاره کرد که برخلاف بسیاری از نوشته‌های موجود در این زمینه، به‌دور از تکلف، مفاهیمی همچون فاشیسم، توتالیتاریسم و کاپیتالیسم را توضیح داده و برای درک بهتر آن‌ها توسط خواننده، نشانه‌هایی را ارائه کرده که در امور روزمره نیز قابل لمس هستند.

حجم کم این اثر، محتوای آن را تحت تأثیر قرار نداده و اتفاقاً مقالات از کیفیت بسیار بالایی برخوردار هستند. این اثر را می‌توان در زمره آثار قرار داد که می‌تواند با محتوای عالی و کاربردی‌اش، مخاطب را به خود جلب کند و چندین ساعت با او سخن بگوید. سبک نگارش کتاب نیز در نوع خود جالب توجه است؛ سرگلزایی نقد و بررسی را در قالب روایت و حکایت بیان می‌کند و مقاله‌های مستقلی که در اینجا آمده‌اند، تحت لوای یک موضوع واحد یعنی جنون قدرت و قدرت نامشروع و با نگاه به روند شکل‌گیری و پابرجا بودن آن ارائه شده‌اند.

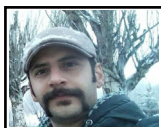

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

فروغ یا خامشی زبان

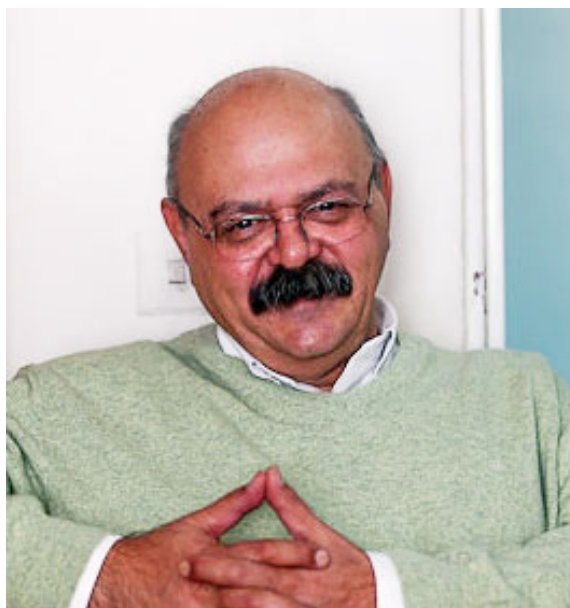
حامد نامجو

Hamed.namjoo@gmail.com

آوردند. بنابراین وقتی که لاتین از بین رفت، هیچ کسی نگران آن زبان نبود. مگر سانسکریت و یونان باستان از بین نرفتند؟ ولی اگر شما بگویید مادر دنیا هشتاد میلیون سخنگوی فارسی زبان داریم، ولی با وجود این، شرایط زبان فارسی دارد از بین می رود من قبول نمی کنم و نمی پذیرم. حتی واژه های قرضی که وارد زبان فارسی می شود، هیچ کدامشان کوچک ترین تلنگری به زبان فارسی نمی زنند. این که بعضی می گویند واژه های قرضی باعث انحطاط زبان فارسی می شود، سخن درستی نیست و من این سخن را قبول ندارم. مگر فارسی کم واژه به زبان های دیگر قرض داده است؟ الان هشتاد درصد زبان اردو که در پاکستان و هندوستان صحبت می شود فارسی است. مگر کم واژه فارسی در عربی و ترکی و... هست؟ مگر این زبان ها از بین رفته اند؟ اگر پنجاه هزار لغت از زبان های دیگر وارد فارسی بشود، در مجموعه واژگان فارسی گم می شود!

از جمله آثار تألیفی او می توان به «درآمدی بر زبان شناسی»، «واژه نامه زبان شناسی»، «نگاهی به پیشینه زبان فارسی»، «از زبان شناسی به ادبیات»، «گفتارهایی در زبان شناسی»، «درآمدی بر معنی شناسی»، «منطق در زبان شناسی»، «از زبان شناسی به ادبیات»، «فرهنگ توصیفی معنی شناسی»، «نگاهی به ادبیات از دیدگاه زبان شناسی»، «آشنایی با نظام های نوشتاری»، «آشنایی با معنی شناسی»، «آشنایی با تاریخ زبان های ایران»، «آشنایی با تاریخ زبان شناسی»، «سرگردان در فلسفه ادبیات» و از ترجمه های وی می توان به «سه رساله درباره حافظ»، «نگاهی تازه به معنی شناسی»، «تاریخ خط» ترجمه عباس مخبر و کورش صفوی، «روندهای بنیادین در دانش زبان»، «زبان و ذهن»، «زبان شناسی و ادبیات»، «محفل فیلسوفان خاموش»، «فردینان دو سوسور»، «زبان و اندیشه»، «دنیای سوفی»، «دیوان غربی شرقی»، «بوطیقای ساختگرا» و «درآمدی بر معنی شناسی زبان» اشاره کرد.

کورش صفوی زبان شناس و مترجم ایرانی، نایب رئیس انجمن زبان شناسی ایران و استاد دانشگاه علامه طباطبایی ۲۰ مردادماه در گذشت. وی تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در آلمان و اتریش به پایان برد و در سال ۱۳۵۰ به تهران بازگشت. جذب رشته زبان و ادبیات آلمانی دانشگاه تهران شد و سال بعد به مدرسه عالی ترجمه، انتقالی گرفت. او در سال ۱۳۵۴ موفق به اخذ لیسانس از این دانشگاه شد. در همان سال برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و پس از یک فصل تحصیل در رشته زبان شناسی در دانشگاه دولتی اوهایو و دو نیمسال تحصیل در ام. آی. تی، به دلیل بیماری پدر به ایران بازگشت و در سال ۱۳۵۶ وارد دوره کارشناسی ارشد زبان شناسی دانشگاه تهران شد. وی موفق گردید که در سال ۱۳۵۸ و پیش از انقلاب فرهنگی، مدرک ارشد خود را اخذ نماید. صفوی نزدیک به ده سال پس از اخذ کارشناسی ارشد، هنگامی که دوره دکترای زبان شناسی دانشگاه تهران دوباره بازگشایی شد، وارد این دوره گردید و در سال ۱۳۷۲ دکترای زبان شناسی خود را از این دانشگاه گرفت. استادان مشاوری صفوی در تنظیم رساله دکترای خود، یدالله ثمره و شفیع کدکنی بودند که خود در این باره گفته بود: «فکر نمی کنم صدسال یکبار هم چنین اقبالی به سراغ دانشجویی بیاید». پژوهش های او در زمینه معناشناسی، نشانه شناسی، رابطه زبان شناسی و ادبیات و تاریخ زبان شناسی بوده است. از کورش صفوی بیش از ۲۰ عنوان کتاب باقی مانده که بخشی از آن ترجمه و الباقی تألیفات در حوزه زبان شناسی است. او در پاسخ به اینکه آیا خطری زبان فارسی را تهدید می کند، در مصاحبه ای گفته بود: «ولا تازمانی که من و شما فارسی صحبت می کنیم، زبان فارسی هیچ درد و مرضی نمی گیرد. وقتی زبان، سخنگوی نداشته باشد از بین می رود. مگر لاتین از بین نرفت؟ حالا کی از بین رفت، وقتی که همه آن هایی که لاتین صحبت می کردند، مُردند و یا به زبان های فرانسه، ایتالیایی و اسپانیایی روی

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

در حسرت حکومت قانون

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

مصلح عامه و احتیاجات مهمه قاطبه اهالی مملکت توسط شخص اول دولت به عرض برسانند که به صحنه مبارکه موشح و به موقع اجرا گذارده شود...)) کاملاً واضح است که او تنها اجازه بیان مشکلات و ارائه پیشنهاد را به اعضای این مجلس داده است.

اما مشروطیت به چه معناست؟ مشروطیت به معنی مشروط کردن قدرت مطلق، مستبد، خودسر و منفعت طلب است که تنها بر محور شخص پادشاه و حلقه پیرامون او در گردش بود. در یک کلام هدف از مشروطه استقرار نظامی مشارکتی و کارآمد به جای ساختار ناکارآمد موجود بود. فرمان مشروطیت را می توان اولین قدم در راهی جدید دانست، راهی که در آن قرار است فرمان و دستور کم رنگ شوند و کم رنگ ببازند، و راه جدید که به آن حکومت قانون گویند به تنها راه و مسیر حرکت بدل شود. اولین قدم ها نه چندان قدرتمند و استوار، بلکه ضعیف برداشته شد و پس از آن هم این راه جدید با مشکلات بزرگ و کوچکی دست و پنجه نرم کرد، به شکلی که تا مدت ها صرفاً به عنوان راه فرعی و نمایشی به ایفای نقش پرداخت. امروز با گذشت یکصد و هفده سال از زمان صدور این فرمان، و حکمرانی شاهان بسیار و روسای جمهور فراوان و به وقوع پیوستن وقایع پر شمار، مجلس شورای اسلامی محصول صدور آن فرمان و آن وقایع است، اما پرسش مهم این است که تا چه میزان، حکومت قانون محقق شده است؟

چهاردهم مرداد ۱۲۸۵ مظفرالدین شاه قاجار، فرمان مشروطیت را صادر کرد. بدون شک جنبش مشروطیت و صدور فرمان مشروطیت از رویدادهای مهم و تأثیرگذار در تاریخ ایران است. برای دلایل وقوع این جنبش می توان به رفتارهای عین الدوله، بحران های اقتصادی و... اشاره کرد. در رابطه با تحصن مردم در سفارت انگلیس و مهاجرت برخی از علما به قم حتماً چیزهای شنیده اید.

ما در این زمان محدود می خواهیم به بخشی از فرمان مظفرالدین شاه و مفهوم مشروطیت بپردازیم. در این نامه آمده است: ((... برای رفاهی ات و آسودگی قاطبه اهالی ایران و تشییید و تأیید مبانی دولت، اصلاحات مقتضیه به مرور در دوائر دولتی و مملکتی به موقع اجرا گذارده شود، چنان مصمم شدیم که مجلسی از منتخبین شاهزادگان و علما و اعیان و اشراف و ملاکین و تجار و اصناف به انتخاب طبقات مرقومه در دارالخلافت تهران تشکیل و تنظیم شود...))

نکته جالب این است که نه تنها اعضای این مجلس قرار بود از طبقه بالای اجتماعی اقتصادی زمان باشند؛ بلکه حتی انتخاب همین اعضا هم توسط قشر بالا انجام می گرفته نه عموم مردم. در ادامه نامه در رابطه با کارکرد اعضای این مجلس این چنین می نویسد:

((در کمال امنیت و اطمینان عقاید خودشان را در خیر دولت و ملت و

ردپای نت

محمد هادی خوشکلام

mohammadhadikhohkalam95@gmail.com

حتی ماهیت مادی و جسمانی ساز نیز، هر چند وسیله‌ای ناقص برای شناخت موسیقی است، اما وجود نمادهای تصویری، آموزش موسیقی را با مشکل اساسی مواجه می‌سازند؛ زیرا این نمادهای تصویری هیچ گونه کمکی برای فراگیری تونالیت، اکوردها و در نتیجه هارمونی نخواهند بود. در عوض، این نمادها موجب پدید آمدن نتایج سریع اما ابتدایی در نوازندگی ساز می‌شوند. برای داشتن هوش موسیقایی، تمرین جدی آواز یا ساز الزامی است. برای به وجود آوردن هنری که هم حس و هم اندیشه در آن نقش ارضاکننده داشته باشد، به هم پیوستن هم‌زمان تفکر حس و عمل و اثرگذاری هر کدام از این سه عامل بر دیگری ضروری است.

در آموزش موسیقی می‌بایست از همان ابتدا نام نت‌ها را فرا گرفت، البته نه به عنوان تئوری بلکه به عنوان یک نام‌گذاری صرف و ساده اصوات همان گونه که ما کلمات را در زندگی روزمره به کار می‌بریم و استفاده می‌کنیم؛ بنابراین در اینجا هنوز بحث سولفژ در میان نیامده است، بلکه یک مقدمه ناخودآگاه به منظور نوشتن و خواندن موسیقی مطرح است بعضی از آوازهای کوچک که در اشعار آنان نام نت‌ها آمده است کودکان را به طور مقدماتی، به فراگیری این نام‌ها جلب می‌کنند تا به تدریج به شناخت هر چه بیشتر دست یابد.

هنر جویان زیادی را تقریباً در تمام سنین دیده‌ایم که می‌خواستند موسیقی را بدون استفاده از نام نت‌ها فرا بگیرند. حتی بعضی از معلمین موسیقی به منظور واکنش نشان دادن در برابر مضرات شنوایی مطلق در تمرینات خود، نام نت‌ها را حذف کرده‌اند.

صرفاً در بعضی تمرینات عمومی شنوایی است که ضرورت حذف لحظه‌ای نام نت‌ها احساس می‌شود تا هنر جویانی که بیش از حد به شنوایی مطلق وابسته شده‌اند را یابی یابند، این روش شاید برای اینکه عملکرد حسی و ذهنی هر انسان کنترل شود قابل توجه باشد اما بدیهی است که استفاده از نام نت‌ها می‌تواند مانع به وقوع پیوستن بعضی از تجربیات احساسی در ما شود. اما به هر حال به کارگیری نام نت‌های موسیقایی می‌تواند کمک بسیار مؤثری در تثبیت احساسات و عواطف انسانی داشته باشد.

داشتن هوش موسیقایی به این معنی است که نسبت به عوامل مختلف هنر موسیقی در کوشناخت وجود داشته باشد البته این شناخت بسیار نسبی متنوع و از محدودیت‌های خاص خود برخوردار است.

از نقطه نظر آموزشی هنگامی که سه عامل تجربه، غریزه و شعور با یکدیگر تلاقی می‌کنند، مشکلات در دسر آفرین امکان بروز می‌یابند در آموزش نظری این مشکلات به وجود نمی‌آید؛ زیرا ما درباره مسائل ذهنی به طور هوشمندانه بحث و تبادل نظر می‌کنیم و ذهن قابلیت پذیرش اندیشه‌های متفاوت را دارد. اما آموزش خلاق موسیقی روند دیگری دارد روندی که در آن و قبل از هر چیز غریزه و عملکرد هماهنگ ناخودآگاه مدنظر قرار می‌گیرد. در اینجا ست که عوامل آموزشی می‌توانند تا جای مشخصی بدون دلیل منطقی حضور داشته باشند بدون آنکه بدانیم چگونه عمل می‌کنند غالباً به همین ترتیب است که حاصل عمل ارزشی ناب بر خوردار است؛ زیرا ذهن احتمال به مخاطره انداختن روند طبیعی را فراهم می‌کند.

حیوانات به این طریق عمل می‌کنند، آنها بدون آنکه خود بدانند ریتم واقعی را به اجرامی گذارند، پرندگان نیز غالباً با ریتم بسیار نرم و لطیفی آواز می‌خوانند. کودک در این گونه حرکات و ریتم‌ها، همچون انسان‌های بدوی اغلب از کمال بر خوردار است به محض آنکه کودک در مورد عمل خود فکر کند احتمال به مخاطره افتادن روند طبیعی به وجود می‌آید.

در آموزش ریتم، عبور از مرحله ناخودآگاه موسیقایی، به مرحله خواندن و نوشتن موسیقایی به ویژه توسط میزان امکان پذیر می‌شود. هنگامی که ما از میزان صحبت می‌کنیم سه عامل مشخص و ویژه آن مورد نظر ما است: سرعت، ضرب اول و تقسیمات دوتایی یا سه تایی.

در بحث شنوایی موسیقی دو عامل اصلی سبب می‌شوند تا ما نسبت به عوامل صوتی شناخت و آگاهی پیدا کنیم این دو عامل نام نت‌ها و درجات هستند، در اجرای بعضی از سازها این عوامل توسط یک سری علائم مشخص جایگزین می‌شوند (علائم قراردادی همچون خطوط، حروف، اعداد غیره که موسیقی توسط آنها نوشته می‌شود).

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

دیدارش خوراک جان بود

امیرحسین جاوید؛

دور و نزدیک با هم رفیق بودیم. یعنی با اینکه کمتر با هم مراوده و ارتباط داشتیم اما هر بار، هر جا همدیگر را می‌دیدیم جز محبتی که او به من ابراز می‌کرد و جز مهری که من آشکار و پنهان به او می‌دادم چیزی میان ما نبود. یادم هست در جلسه‌ای آمد و کنارم نشست. در دل با خود گفتم تنها حسن این جلسه، این خواهد بود که از لطف حضور کیومرث انرژی بگیرم و روانی شاد کنم. به قول شاعر دیدار برخی دوستان خوراک جان است. حال و احوالی کردیم و جلسه شروع شد. متوجه شدم که در حین جلسه و میان سخن گویندگان، برگی از کاغذهای یادداشت کوچکی که در سالن‌های جلسات روی میز می‌گذارند در آورد و شروع به نوشتن و یا کشیدن کرد. ساعتی گذشت و جلسه روبه‌تمام بود.

برگی را که نوشته بود به دستم داد و گفت تقدیم به تو. با خطی بسیار خوش، چند بیت از اشعارش را نوشته بود همه عشق و لطف و ادب و مهربانی و چقدر لذت‌بخش بود آن لحظه و چقدر گران‌بها بود آن هدیه. کیومرث را همیشه دوست می‌داشتم و البته همه دوست می‌داشتند. به عنوان شنونده و خواننده اشعارش، او را شاعری با قریحه‌ای روان و احساسی توفنده می‌دانستم. به نظرم شعرش مواج و درعین حال مستحکم می‌رسید. در عین سادگی و روانی، پیچیده بود و پر از تخیل و آهنگ و آرایه ادبی. از شعرش به هر زبان و گویش که بود همه لذت می‌بردند. اما بیش از شعر، منش و بینش انسانی کیومرث جذاب بود، مردی خوش طینت و مهربان.

قوام جامعه می‌تواند به چهره‌های فرهنگی متکی باشد که چتر ذهن و دلشان بر سر همه سایه می‌اندازد و مردم ناحیه، شهر و یا استان و کشوری را بر تفاوت‌ها و افتراق‌هایشان فراز می‌برد و در بستری از همگونی، پذیرش، رواداری، مهربانی و انسانیت کنار هم می‌نشانند. کیومرث از آن دست آدم‌ها بود. این است که مردم ایلام، همه، اندیشیده و نیندیشیده، هر بار که یادش می‌کنند دل می‌سوزانند و سرشک غم می‌بارند. کیومرث را اندوهگینانه وداع می‌گوییم با غمی از صمیم جان‌ودل.

هفته‌نامه غیربرخط
اراده ملت

شماره ۶۸
۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

دکتر سلام! روح و تنم درد می‌کند
چشمم، دلم، لبم، بدنم درد می‌کند
ذوق سرودنم، کلمات نوشتنم
دکتر! تمام خویشتنم درد می‌کند
احساس شاعرانگی‌ام، تیر می‌کشد
حال و هوای پر زدنم درد می‌کند
دکتر! نگفته‌های زیادی‌ست در دلم
لب‌وا که می‌کنم، سخنم درد می‌کند
می‌خواستم که لال بمانم، به جان تو!
دیدم سکوت در دهنم درد می‌کند

شعر از زنده‌یاد استاد کیومرث مرادی

هیدن نمایش حرکت است

بامعنا و محتوایی وابسته محرک‌های واقعی اینجا همه چیز واقعیت است، نمایش پر از اتفاق ست حتی اگر حقایق به طور متوالی به وسیله کاراکترها تعمداً مستتر یا hidden باشند کورش شاهونه در ابتدا به نظر می‌رسد monster سال قبل را تکرار می‌کند اما به مرور متوجه می‌شوید قرار است تا از محتوایی بیشتر، لذت ببرید اینبار کاراکتر، ژان، زنی زیبا اما نابیناست، نیت همسر او با بازی حمید رحیمی در ابتدا عاشقی می‌نماید که خلأ چشم‌های زیبای همسرش را عاشقانه پر می‌کند، اما تلخی پنهانی رخ می‌نماید نیت خیانت می‌کند، چون بیناست و ژان همه چیز را می‌داند، اما بنا به شرایط، تصمیم می‌گیرد بر ندیدن ادامه دهد، حتی آنچه را که می‌داند جین و همسرش دوستان ژان و نیت حضوری به اندازه دارند، به مقداری کاملاً اندازه، تا آنچه که از واقعیت پنهان مطلع کردند حضور مأمور اورژانس دلهره عجیبی به فضا القا می‌کند، برای چندی مخاطب معلق می‌ماند و قرار است کجای داستان باشد... و خاکستری می‌ماند، هم دلسوز ژان و هم نکوهنده نیت و پس او تمامی کنش‌ها شما را با درگیری درست به انتهای هیدن می‌رساند و در نهایت شما با تمام وجود ژان را همراهی می‌کنید. وقتی که تصمیم می‌گیرد که "ببیند"

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

پازیریک؛

ردی هزاران ساله از رقص انگشتان هنرمند

زهره رحیمی

RAHIMI_ZOZO2003@yahoo.com

هفته نامه غیر برخط
اراده ملت

شماره ۶۸۵

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

قالی پازیریک با حدود ۲۵۰۰ سال قدمت، قدیمی ترین و کهن ترین فرش کشف شده در جهان بشمار می رود که با کشف آن قدمت فرش بافی انسان، به بیش از این زمان نیز تخمین زده می شود.

پازیریک در یک گور یخ زده از فرامانروایان سکایی (مردمان کوچ نشین ایرانی تبار) در منطقه ای از سیبری کشف شده و علت نام گذاری این قالی، همین منطقه است.

این فرش منسوب به هنرمندان ایرانی است. از جمله شواهدش، گوزن زرد خال دار و شاخ پهن یکی از حیوانات قدیمی و بومی ایرانی که گویا نماد سوگ و عزاداری بوده و در این قالی ۲۴ بار بر فرش نقش بسته است. این رقم به ظاهر به ساتراپی های ایران اشاره دارد و انگار این تحفه برای عرض تسلیت خدمت بزرگی، ارسال می شده که در راه، دستخوش حادثه قرار گرفته است. امروز این اثر گرانبها در موزه هرmitage سن پترزبورگ روسیه کنار چند میلیون اثر دیگر در محوطه ای که با کمترین نور آزرده شود، برای بازدید کنندگان و صاحبانش خودنمایی می کند.

رشد اقتصادی ایران در نیمه نخست سال ۱۳۹۹

IRNA
INFOGRAPHIC

ارزش افزوده

گروه نفت
%۰/۸ ▲گروه کشاورزی
%۴/۴ ▲گروه ساختمان
%۴/۱ ▲گروه صنایع و معادن
%۵/۳ ▲گروه خدمات
%۰/۲ ▲

رشد اقتصادی

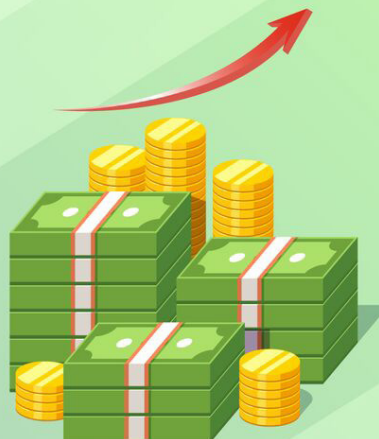
بانفت
%۱/۳ ▲بدون نفت
%۱/۴ ▲

تولید ناخالص داخلی کشور

%۱/۳ ▲

۳۱۸/۹ ۳۲۲/۹
هزار میلیارد تومان هزار میلیارد تومان
نیمه اول سال ۱۳۹۸ نیمه اول سال ۱۳۹۹

تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل

صادرات
%۲۰/۶ ▲واردات
%۳۷/۷ ▼

مهشید قاسمی

gha3mg.m@gmail.com

توسعه پایدار؛ کار مناسب و رشد اقتصادی

افراد جوامع امکان پذیر شود. با بررسی اشتغال در سطح ملی و از دیدگاه برنامه ریزی، مسائل بسیاری از توسعه و رشد اقتصادی در راستای مبارزه با فقر و تأمین معیشت افراد و برقراری عدالت اجتماعی مطرح می شود که راه رسیدن به توسعه پایدار را با چالش مواجه خواهد کرد.

اقتصاد در هر جامعه مهم ترین رکن اساسی است، داشتن یک اقتصاد پویا موجب تأمین نیازهای اساسی هر ملت است. بر اساس بند ۱۲ از اصل سوم قانون اساسی کشور و اصل ۲۸ قانون اساسی کشور از جمله وظایف دولت فراهم سازی اشتغال برای افراد جامعه است. افزایش کسب و کار منجر به رشد اقتصادی کشور خواهد شد که در ابعاد دیگر امنیت ملی کشور تأمین خواهد شد. برای دستیابی به توسعه پایدار داشتن کار برای افراد و رشد اقتصادی جوامع از

داشتن کار برای دستیابی به شرایط عادلانه و کاهش فقر بسیار اهمیت دارد. به ویژه اینکه از طریق کار می توان توانمندی افراد را افزایش داد، و به افراد جامعه، کار شایسته با توجه به مهارت و توان اجرایی آنها داده خواهد شد. تأمین نیازهای زندگی افراد مستلزم داشتن کار مطمئن و درآمدزا است، هدف از کار در سازمان های بین المللی داشتن فرصت برابر زنان و مردان برای داشتن کار در شرایط آزاد، داشتن امنیت و حفظ کرامت انسانی است. بعد از انقلاب صنعتی و در قرن هیجده تغییر و تحولات صورت گرفته منجر به پیدایش حقوق کار شد. اگر چه جهان هنوز با چالش های زیادی در زمینه کار شایسته (شرایط کار شایسته شامل ایمنی کار، مزد مناسب و مورد احترام) مواجه است، اما امید است که با دستیابی به اهداف توسعه پایدار و برقراری عدالت اجتماعی، محو و ریشه کن کردن هرگونه تبعیض و کاهش فقر، داشتن کار شایسته برای هم

هفته‌نامه غیربرخط
اراده ملت

شماره ۶۸

۲۵ مرداد سال ۱۴۰۲

خواهد شد. سرمایه‌گذاری در آموزش نیروی انسانی و تشکیل سرمایه انسانی منجر به پیشرفت علم و تکنولوژی، بالا رفتن استاندارد و کیفیت زندگی، توسعه و رشد اقتصادی می‌شود. منظور از رشد اقتصادی افزایش تولید ناخالص ملی (رشد کمی) و توسعه اقتصادی شامل بهبود کیفیت شاخص‌های زندگی (رشد کیفی) است.

باتوجه به شرایط اقتصادی حاکم بر کشور و قوانین داخلی مانعی در فرایند تولیدات داخلی هست، ثبت شرکت روند طولانی و زمان بر است. در حالی که در کشورهای پیشرو در اقتصاد، با بهبود شاخص‌های کسب و کار، آسان‌سازی شروع کسب و کار و رفع موانع دست و پاگیر برای تولیدکنندگان سعی کرده‌اند تا قوانین را منطبق با نیاز روز تولیدکنندگان وضع کنند.

رشد اقتصادی بدون انجام اصلاح و تغییر ساختاری اتفاق نخواهد افتاد. برای رشد اقتصاد کشور اقدامات زیر پیشنهاد می‌شود:

- نظارت بر بخش واردات و کنترل قاچاق کالا به‌عنوان موانع رونق تولیدات داخلی
- برنامه‌ریزی‌های بلندمدت برای توسعه تولیدات ملی در راستای پیشرفت اقتصاد کشور
- بهبود فضای کسب و کار، ارتقای آموزش نیروی انسانی، تسریع روند اخذ مجوزهای لازم، حمایت از سرمایه‌گذاران اقتصادی
- اصلاح قوانین برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی
- تمرکز بر اشتغال افراد تحصیل کرده و نخبه برای بهره‌مندی از تولیدات دانش‌بنیان

اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چرا که بدون داشتن اقتصاد پویا و پایدار امنیت ملی، امنیت غذایی و... امکان‌پذیر نخواهد بود. رشد اقتصاد پایدار نیازمند این است که شرایطی را فراهم شود، تا افراد بتوانند مشاغل با کیفیتی داشته باشند که باعث تحریک اقتصاد بدون ضرر زدن به محیط‌زیست شوند.

رشد اقتصادی زمانی به شکوفایی خواهد رسید که بستر مناسب آن فراهم باشد، عواملی مانند نیروی انسانی (متفکر و کارآمد) سرمایه کافی، مدیریت و برنامه‌ریزی و... برای ارائه خدمات مناسب باید فراهم باشد. برای رسیدن به رشد اقتصادی مهم‌ترین سرمایه نیروی انسانی است، افرادی که در حرفه خود متخصص شده‌اند و با آموزش‌های جدید نیروهای ماهر و کارآمد شوند. ساختار اقتصادی ایران همچنان بر پایه سرمایه‌های سنتی است، توجه به سرمایه‌های فیزیکی بیشتر از ساختار دانش‌محور است، بر همین اساس اقتصاد کشور ما در مقایسه با کشورهای در حال توسعه ضعیف‌تر است. بنگاه‌های اقتصادی بزرگ تأسیس نشده یا رشد نکرده‌اند، نداشتن تکنولوژی بالا یا عدم توان استفاده از آن، تعامل ضعیف با سایر کشورها و وجود انحصارات دولتی نقش مهمی در ضعیف‌بودن اقتصاد دانش‌محور ایران داشته است. عمده فعالیت اقتصادی در ایران به طور مستقیم و غیرمستقیم در دست دولت است و بخش خصوصی نقش بسیار کم‌رنگ در بخش واردات و صادرات دارد.

آموزش و تربیت نیروهای انسانی در ارگان‌های دولتی به‌صورت مؤثر و چشم انداز کشور صورت نگرفته است. آموزش و پرورش یکی از محورهای اصلی رشد و توسعه اقتصادی است که نیازمند توجه ویژه‌ای از سوی دولتمردان است. توسعه در آموزش و پرورش موجب تکامل و رشد در سایر بخش‌های جامعه

آرمان توسعه پایدار

۸

شغل شرافتمندانه و رشد اقتصادی

ترویج رشد اقتصادی باثبات، فراگیر و پایدار، اشتغال کامل و مولد، و کار شرافتمندانه برای همه

سازمان آگهی

برای درج تبلیغات خویش، پوستر طراحی شده را
به آدرس پایین ایمیل

Hgolami1367@gmail.com

و یا

به شماره زیر از طریق واتساپ ارسال نمائید

۰۹۳۰۵۴۲۹۵۱۵

خاطرات سیاسی

www.khsmag.ir

انتشارات حزب اراده ملت ایران منتشر کرده است

برای خرید نسخه کاغذی کتاب می‌توانید با شماره تلفن ۰۹۳۰۵۴۲۹۵۱۵ تماس گرفته و آدرس مورد نظر را اعلام فرمایید.

برای خرید نسخه الکترونیکی کتاب می‌توانید به اپلیکیشن یا سایت طاقچه مراجعه نمایید.

انتشارات حزب اراده ملت ایران منتشر کرده است

خوانشی نوین: مردم‌سالاری اجتماعی

بنیان‌های مردم‌سالاری اجتماعی (سوسیال دموکراسی)

نویسندگان: توبیاس گومبرت و همکاران
مترجم: زهره رحیمی

برای خرید نسخه کاغذی کتاب می‌توانید با شماره تلفن ۰۹۳۰۵۴۲۹۵۱۵ تماس گرفته و آدرس مورد نظر را اعلام فرمایید.

برای خرید نسخه الکترونیکی کتاب می‌توانید به اپلیکیشن یا سایت طاقچه مراجعه نمائید.

انتشارات حزب اراده ملت ایران منتشر کرده است

یک خوشه نور

اکبر صمدی

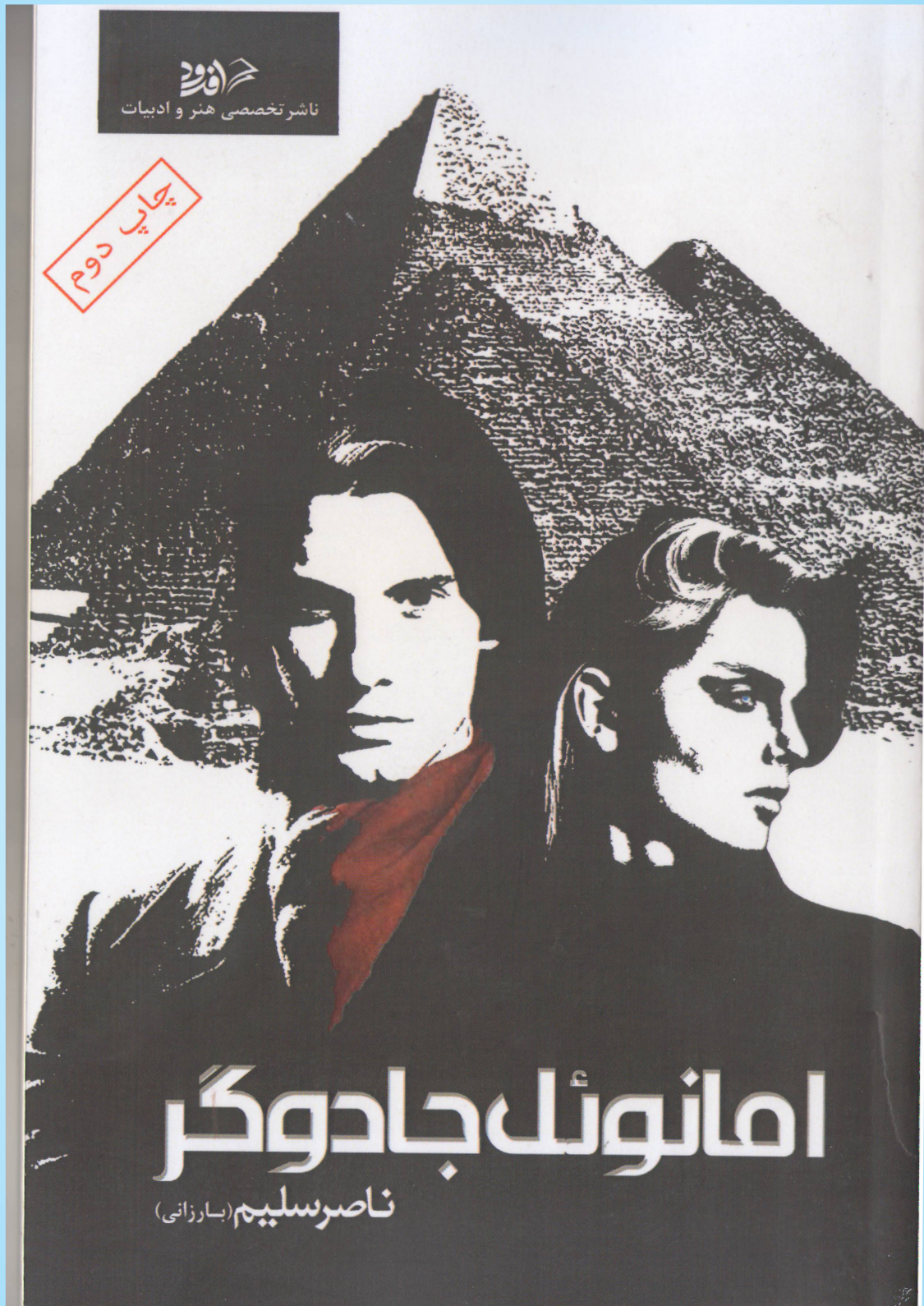
برای خرید نسخه کاغذی کتاب می‌توانید با شماره تلفن ۰۹۳۰۵۴۳۹۵۱۵ تماس گرفته و آدرس مورد نظر را اعلام فرمایید.

برای خرید نسخه الکترونیکی کتاب می‌توانید به اپلیکیشن یا سایت طاقچه مراجعه نمائید.

انتشارات شیرازه منتشر کرده است

انتشارات آفرود منتشر کرده است

انتشارات ساوالان منتشر کرده است

عروسک گلین بالا

(مطالعه موردی و تحلیل و تفسیر مردم‌شناختی بازتاب فرهنگی
قصه یک عروسک در زندگی اجتماعی مردم آوارس)

پژوهش و نگارش
عمار احمدی

انتشارات نشر طلوع منتشر کرده است

هفت شهر عشق

۴

شهر طلب - شهر عشق

برگرفته از منطق الطیر عطار نیشابوری

به قلم شیوای
مرحوم نعمت الله قاضی (شکب)